

Josh Greenberger
KAD LJUDSKA INTELIGENCIJA
POSTANE MAJMUNSKA

Nakladnik
CENTAR ZA PRIRODOSLOVNE STUDIJE
Zagreb
www.cps.hr

Josh Greenberger
KAD LJUDSKA INTELIGENCIJA
POSTANE MAJMUNSKA

Izvornik
Human Intelligence Gone Ape
by Josh Greenberger

Urednik
Boris Vale

Prijevod
Šelomo Maoz

Lektura i korektura
Ljerka Koren

Prijelom
GENESIS, Zagreb

Tisak
STUDIO MODERNA, Zagreb

Josh Greenberger

KAD LJUDSKA
INTELIGENCIJA
POSTANE
MAJMUNSKA

CENTAR ZA
PRIRODOSLOVNE STUDIJE
Zagreb, 2005.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 213:575.8
575.8:213

GREENBERGER, Josh

Kad ljudska inteligencija postane
majmunska / Josh Greenberger ; <prijevod
Šelomo Maoz>. Zagreb : Centar za
prirodoslovne studije, 2005.

Prijevod djela: Human intelligence gone ape.

ISBN 953-95202-0-7

I. Evolucionizam -- Kritika
II. Kreacionizam -- Načela

450922124

RIJEČ UNAPRIJED

Oduševljenje evolucionističkom postavkom o podrijetlu i razvoju svemira toliko je zaslijepilo mnogobrojne znanstvenike da su postupno i gotovo nesvjesno znanost pretvorili u praznovjerje. Evolucionističke teorije više su počele nalikovati dogmatiskim tvrdnjama pa se stoga znanstvene metode promatranja, mjerenja, sustavnog bilježenja i uspoređivanja podataka, laboratorijskog dokazivanja i opovrgavanja znanstvenih teorija, zamjenjuju maštovitim rekonstrukcijama nastanka svemira i životnih oblika na Zemlji.

Kod određivanja vremena koje je potrebno da se razvojne promjene dogode zapažamo izuzetnu velikodušnost — budući da se milijuni godina olako dodaju ili oduzimaju nekom navodnom evolutivnom procesu. Izjave o potpunoj dokazivosti i objašnjenju nekog fenomena u budućnosti ne izostaju, i tako se znanstvenici angažiraju u otkivanju željenih argumenata koji podupiru njihove unaprijed izrečene postavke. Takvo što se teško može nazvati znanstvenom objektivnošću.

Ponekad se čini da su evolucionistički znanstvenici, koji se bave teorijama o podrijetlu ponajviše slični bajkopiscima. Oni navodno ne vjeruju u čuda, ali njihove se postavke bitno ne razlikuju od dječjih bajki. Poznati je primjer bajka o žabi i princu.

Prema bajci:

ŽABA + trenutak čarolije = PRINC

Prema evoluciji:

ŽABA + 300.000 godina = PRINC

Iako su znanstvenici koji se bave evolucijom pridonijeli razvoju znanosti, možda ponajviše na području genetike, njihova istraživanja ne potkrjepuju tvrdnje o “stvaralačkim” učincima milijuna slučajnih genetskih mutacija pri nastanku i razvoju živih organizama i njihovih vrsta.

“Tvrdnja da je jednostanični organizam evoluirao čak i u ribu veličine tri centimetra nestvaran je skok mašte koji zahtijeva mnogo nepoštenja i pogrešnog razmišljanja.” ističe autor ovog čitljivog djela.

Ova knjiga upravo na svoj jedinstven način iznosi nastojanja da se maštovita nagađanja prikažu kao najnovija znanstvena otkrića — dakle provjereni istina. Sve bi to bio dobar izvor logičkih neočekivanosti (šala), da se ove postavke uspješno ne guraju na mjesto najviše inteligencije i umješnosti — Boga Stvoritelja.

Apostol Pavao točno je opisao takve mudrace, “koji su istinu Božju zamijenili lažju te se klanjali i iskazivali štovanje stvorenju mjesto Stvoritelju.” (Rim 1,25) Dakle, o našem podrijetlu zbijaju se neumjesne šale i pričaju bajkovite priče, a da se pritom ne vodi računa o ljudskom dostojanstvu i posebnom identitetu.

Hoćemo li biti “zjena oka” Boga Stvoritelja (Pnz 32,10), ili beznačajna trunčica prašine u golemom svemiru? Nakon čitanja ove knjige zasigurno ćemo moći dati suvisao odgovor na ovo pitanje.

Dr. Dragutin Matak

PREDGOVOR

Pisana jezikom običnog čovjeka, ova knjiga višestruko poriče teoriju evolucije: pokazuje da evolucija nije genetički moguća i ukazuje na svemirska istraživanja drugih planeta, koja također potvrđuju da je evolucija neutemeljena teorija. Pokazuje da bi bezbrojne slučajne mutacije na genima, navodni mehanizam za tijek evolucije tijekom razdoblja od više milijardi godina, umjesto da potvrde evolucijski proces, dovele do nestanka cjelokupnog živog svijeta na našem planetu.

Knjiga pokazuje i da znanstveno prihvaćene teorije evolucije našega Sunčevog sustava nisu potpomognute svemirskim istraživanjima, da su znanstveni izvještaji o evoluciji cjelokupnog svemira u suprotnosti s većinom znanstvenih načela na osnovi kojih on funkcionira i da nastanak svemira nije moguće objasniti u području fizikalnih zakona, nego je on izvan područja znanstvenog istraživanja.

Knjiga pokušava odgonetnuti neke psihološke aspekte koji su u pozadini prihvaćanja određenih znanstvenih teorija.

Iako obrađuje mnoga pitanja, knjiga se ne bavi ničim što je izvan onoga prijeko potrebnog za određenu raspravu. Podrobniji opis svakog pitanja zasigurno bi učinio da ova knjiga postane nešto nalik enciklopediji, a to nije njezina nakana.

O AUTORU

Autor je više od deset godina radio kao savjetnik na razvoju računalnih programa za organizacije NASA's Goddard Institute of Space Studies, Bell Laboratories, Western Electric, Chase Manhattan Bank i Goldman Sachs. Bio je zadužen za obuku ljudi viših razina rukovođenja i tehnički rukovoditelj u tehnikama programiranja i naprednog oblikovanja aplikacijskih sustava.

U četverogodišnjem razdoblju redovito objavljuje novinske tekstove.

GENETIKA

Je li 20. stoljeće bilo primitivno?

Većina ljudi smatra znanost suvremenom, nepovredivom, sveznajućom, čak onom koja obećava čuda u budućnosti. Naraštaj koji posjeduje nadzvučne zrakoplove, interkontinentalne balističke rakete, svemirske brodove i vrhunska računala teško se može nazvati primitivnim, zar ne?

Usred sveg tog tehnološkog razvoja čini se da postoji jedna primitivna teorija koju, iako polagano gubi ugled čak i među onima koji su je dugo prihvaćali, i dalje zastupaju mnogi tvrdeći da je znanstveno utemeljena. Ta teorija nesumnjivo potvrđuje činjenicu da je današnji čovjek, iako se suvremena tehnologija približila razini projekta Ratovi zvijezda, još uvijek opsjednut nekim primitivnim mislima koje zbunjuju.

Da bismo razumjeli kako neka teorija može biti općeprihvaćena, moramo se vratiti na razmišljanja koja su prevladavala u razdoblju progona vještica. Ti stavovi sigurno nisu bili utemeljeni na čvrstim dokazima. Ljudski um je sklon pogrešnim tumačenjima. Iako je progon vještica bio sâm po sebi pogrešan i nerazuman stav, slikovito opisivanje i promicanje koje olakšava prihvaćanje nerazumnih gledišta o stvarnosti očigledno to nije. Govorim o “znan-

stvenoj” teoriji evolucije. Ako ta teorija nije iskrena zabluda, svakako je najpodmuklija prijevara ikad podmetnuta čovječanstvu.

Pleme Tasaday

Ako mislite da prijevara tako velikih razmjera nije moguća, razmotrite ovaj slučaj:

Televizija ABC objavila je 14. kolovoza u večernjim vijestima informaciju o plemenu Tasaday koje živi u filipinskim džunglama i otkrila prijevaru nevjerojatnih razmjera.

Početkom 1970-ih pleme je pronađeno u džunglama kako “živi” u najprimitivnijim uvjetima. Pripadnici plemena Tasaday bili su “nedodirnuti suvremenom civilizacijom”. Njihov način života bio je nalik onome kako suvremeni čovjek zamišlja špiljske ljude: pribavljali su hranu pomoću lova, nosili odjeću od lišća i živjeli u špiljama. Ništa nije moglo biti uzbudljivije — i uvjerljivije.

Otkriće tog “pretpovijesnog” plemena u današnje doba bilo je tako očaravajuće da je došlo na naslovne strane časopisa širom svijeta. Mnoge knjige su pisale o tom otkriću, a dodane su nove stranice “povijesti” u nekim enciklopedijama.

Prošlo je dvanaest godina, a onda je otkriveno da je čitav svijet bio izložen zlokobnoj prijevari. Pokušavajući provjeriti prijašnje sumnje, mediji su sredinom 1980-ih otkrili da su ti “špiljski ljudi” zapravo današnji filipinski domoroci. Obično su nosili traperice i kratke majce, pušili su cigarete itd. Pristali su pretvarati se jer su ih službenici filipinske vlade uvjerali da će imati novčanu i drugu pomoć budu li “izgledali primitivno” pred kamerama. Na kraju nisu dobili nikakvu pomoć, filipinske vlasti su ih napustile i pretvaranje je bilo završeno.

I tako je “najveći antropološki nalaz”, koji je više od desetljeća imao “povijesnu važnost”, postao “najveća povijesna prijevara”. Da mediji nisu pomnjivo tragali, ta prijevara je lako mogla postati najveće “antropološko otkriće 20. stoljeća” u udžbenicima povijesti.

Evolucija evolucije

Otkako je Charles Darwin objavio svoju knjigu “Podrijetlo vrsta” (“On The Origin Of Species”) 1859. godine, teorija evolucije bila je mijenjana i “unaprjeđivana” — i još uvijek “evoluirala”. U razdoblju kad su se znanstvenici bavili tom teorijom, “podrijetlo vrsta” imalo je više verzija nego vrsta. To je učinilo da “prirodna selekcija” (jedne verzije) bude osobito teška.

Znanstveno gledište o nastanku života na Zemlji počinje pretpostavkom da se život prvi put pojavio prije više milijardi godina oblikovanjem mikroskopskih organizama od nežive tvari. Tijekom milijardi godina sitni organizmi su evoluirali u više i mnogo složenije oblike života tako što su jedne vrste evoluirale u druge. Za niz događaja koji se navodno odigrao od prvog jednostaničnog organizma do naj-složenijeg organa, ljudskog mozga, u početku se vjerovalo da je lagan i postupan proces.

I arheolozi su iskopali mnogo lopata zemlje pokušavajući naći dokaze koji će opravdati evoluciju. Na kraju, oni imaju dovoljno kostiju da se sprijatelje sa svakim psom u Chicagu ili da započnu unosan biznis fosilima. Ali dokaza nema. Nema lanaca fosila ili skupina kostiju koje pokazuju potrebne prijelazne vrste.

Ako su neke vrste evoluirale u druge, “povezujuće” vrste su morale postojati u velikom broju u

različitim razdobljima Zemljine povijesti. Međutim, mnogobrojne nedostajuće karike koje su trebale biti označene kao “nedvosmisleni dokazi” nikad nisu nađene.

Tako je došlo do nove verzije o evoluciji, nazvane “isprekidana ravnoteža”. Prihvatili su je mnogi znanstvenici koji se suprotstavljaju “laganoj i postupnoj” verziji. “Isprekidana ravnoteža” kaže da se vrste pojavljuju vrlo naglo i zadržavaju svoj osnovni oblik sve dok ne izumru. Danas to zvuči mnogo bolje i otklanja potrebu za pronalaženjem nedostajućih karika. Što je pogrešno u tome? Ako ne možete naći zločinca, uvjerite porotu neka optuži metke da su usmrtili žrtvu!

I tako ta teorija ide dalje izbjegavajući svako neslaganje i proturječnost.

Ako logika i mehanizmi teorije evolucije ostavljaju dojam na vas, vjerojatno je niste proučili baš objektivno. Nadam se da će vam ova knjiga, osobito ovo poglavlje, pomoći kako se budemo približavali kraju.

Zanemarivanje činjenica

Ako su vrste evoluirale jedne iz drugih, tijekom povijesti je moralo doći do velikih genskih promjena. Tijekom početka evolucije, prije više od tisuću godina, najveći problem bio je u tome što se gotovo ništa nije znalo o genetici. Čak je i danas većina javnosti, iako je djelomično upoznata s terminima kao što su “genetički inženjering” i “slučajne mutacije”, u velikom neznanju glede suvremene grane znanosti. Unatoč stalnom isticanju tih pretpostavljenih mehanizama evolucije, nije čudo što teorija s malobrojnim argumentima može imati tako jako uporište u društvu. Prosječan čovjek jednostavno

ne zna dovoljno da bi odgovorio zašto evolucija ne funkcioniра.

Kad bi prije prihvaćanja teorije evolucije javnost imala primjerenе znanje о genetici, osobito о slučajnim mutacijama, siguran sam da ta teorija ne bi nikad bila озbiljno prihvaćena i sigurno ne bi bila prihvaćena kao službena znanost.

U prilog evoluciji govori gotovo neprestano iznošenje njezinih neargumentiranih tvrdnji javnosti. Mislim da se ljudska narav može naviknuti na neku zamisao ako je ona iznesena više puta, ma koliko ta zamisao bila nerazumna. Stalno promicanje evolucije, zajedno s опćim nerazumijevanjem javnosti о mehanizmima određenih genetskih svojstava, pomaže opstanku ove teorije.

Evo kako neka teorija može na prvi pogled biti моćna ako niste upoznati s mehanizmima koji u praksi ne funkcioniraju:

Teorija gliste i vlaka

Znanstvenici su stavili glistu na željezničku prugu i promatrali je pod моćnim elektronskim mikroskopom. Kad su uvećali glistine stanice tri milijarde puta, pokazala se nevjerojatna sličnost između gliste i prozora na vlaku. Ako pomiješate trideset glista u otopini aminokiselina i kemikalija zasnovanih na ugljiku, zaključili su znanstvenici, one će za otprilike milijun i pol godina možebitno evoluirati u brzi vlak Long Island.

Komedija od znanosti

Naravno, to je samo ironična inačica “teorije”. U daljnjem tekstu ću pokušati dokazati da teorija evolucije nije daleko od takvog komičnog scenarija.

Evolucija: genetička nemogućnost

Genetski inženjering ili “manipulacija genima” vjerojatno je najpoznatija i najfascinantnija tema u suvremenoj medicini. Čini se da može ponuditi odgovore na pitanja o nekim najzagonetnijim bolestima, a svakog dana i obećava sve više.

Genetski inženjering je posao u kojemu se manipulira genima. Pronađeno je stotine, nekad i tisuće gena u svakoj stanici, koji izazivaju razvoj značajki kao što su boja kose, visina, oblik nekih organa itd. Promjena gena može prouzročiti da neki organizam ili njegovo potomstvo dostignu nove dimenzije — njegove tjelesne dimenzije mogu se doslovno promijeniti. U slučaju genetičkog inženjeringa te promjene mogu biti dobre. U drugim slučajevima te promjene gena, općenito označene kao mutacije, mogu prouzročiti genska oštećenja koja mogu uništiti organizam. Iako su potencijali genetičkog inženjeringa i njegov utjecaj na biološke sustave trenutačno daleko od potpunog ostvarenja, znanost je uvelike napredovala na tom polju.

Pogrešno razumijevanje pojmova “moglo bi biti” i “jest”

U ljudskoj je naravi da nekad vidi mogućnost nekog događaja kao nešto što je slično njegovu ostvarenju. To nas ne može odvesti na pogrešno zaključivanje kad raspravljamo o tome kako se dostignuća u genetici odnose prema teoriji evolucije.

Evolucionisti i laici su izloženi medijskom utjecaju kad je riječ o napretku u genetičkom inženjeringu. Budući da činjenice nisu iznesene u primjerenom perspektivi, mnogi pogrešno shvaćaju “što je moguće”, a “što se uistinu događa”. To jest, za-

misao da genetska istraživanja mogu potvrditi neke stavove glede evolucije pogrešno su razumijevanje do kojega se lako može doći ako čovjek nije svjestan nelogičnosti koja je tu uključena. Logika može nekad ići u ovom smjeru: ako znanstvenici mogu promijeniti izgled neke vrste do određenog stupnja kroz proces genetskih mutacija u laboratoriju, to bi moglo potvrditi obrazloženje evolucionista da se takvo što moglo prirodno dogoditi u prošlosti.

To je pogrešno.

U pogrešnoj logici moramo se osloboditi ovakvih zaključaka: ako možete dokazati da je Ivan Ivanović najveći umjetnik koji je ikad živio, onda možete dokazati da je on naslikao Mona Lizu. Da biste dokazali da je Ivan Ivanović naslikao Mona Lizu, nije dovoljno učiniti samo to. Sâm dokaz da je on sposoban to učiniti nije dokaz da je to i učinio. Slonovi mogu izbacivati vodu kroz surlu, ali to nije dokaz da afrički slonovi imaju vatrogasnu postaju.

Bez obzira na to što znanstvenici rade u laboratoriju glede biotehnologije, to je malo ili ništa u odnosu na ono što se zaista dogodilo u prošlosti. Današnja je biotehnologija proizvela križane životinje koje nisu nikad postojale u povijesti Zemlje. Ono što je proizvedeno u laboratoriju ne govori ništa više od onoga što je moguće proizvesti u laboratoriju. Što je nastajalo na Zemlji u njezinoj prošlosti — to je druga priča.

Mnogo ozbiljniji problem

Činjenica da mogućnost nečega ne potvrđuje njegovo postojanje najmanji je problem s kojim se suočavaju evolucionisti. Ono što suvremeni čovjek može doznati o genetskim mutacijama ne samo da ne podupire evoluciju, nego praktično uništava tu

teoriju i u potpunosti je nijeće. Za početak je važno razlikovati genetske promjene koje nastaju na dva različita načina:

Slučajne mutacije

Prvo ćemo kazati nešto o slučajnim mutacijama. Taj tip genetskih promjena nastaje slučajno, bez ikakvog prethodno smišljenog plana ili projekta na genetskoj razini. Prema evolucionistima, slučajne mutacije su navodno ono što je učinilo da se život razvije od jedne stanice do svoje sadašnje složenosti. To jest, kroz nizove pozitivnih događaja prouzročeni slučajnim mutacijama, tvrde oni, u razdoblju od više milijardi godina jednostavni organizmi su evoluirali u nove i složenije vrste.

“Inteligentne genetske promjene”

Kažimo nešto o procesu koji možemo označiti kao “inteligentne genetske promjene”. Promjene i manipuliranje genima u laboratoriju uključeni su u ovu vrstu promjena. Geni se “rekombiniraju” ili “spajaju” da bi se izazvale promjene kod organizma ili njegovog potomstva.

Inteligentne genetske promjene su odgovorne za dva impresivna genetička napretka. Prvo, znanstvenici su dobili vinske mušice s crvenim očima od roditelja sa smeđim očima. Drugo, kombinirajući gene za rast kod štakora s onima kod miševa, znanstvenici su učinili da na svijet dođu miševi dvostruko veći od normalnih.

Oni kojima biologija ili medicina nisu bliske mogu smatrati takve beznačajne promjene potpuno bezvrijednima. Dakle, potrebno je istaknuti da to govori o naprednom 20. stoljeću u kojemu je

znanost uspjela izazvati neke obične promjene. Tu nema velikih dostignuća.

Ponovimo: neki bi željeli da takve vrste genetskog manipuliranja mogu biti potpora evoluciji, i to ovako: "Ako mi to možemo učiniti u laboratoriju, zašto priroda to ne bi mogla učiniti slučajno, mnogo više, u proteklih tri i pol milijarde godina?"

Smiješna usporedba

Uspoređivanje inteligentnih genetskih promjena sa slučajnim mutacijama slično je uspoređivanju stručnog kirurškog reza s udarcem što ga je žrtvi zadao kriminalac. Nije zabilježen nijedan slučaj da je žrtve otišla od napadača s uspješno presađenim organom ili uklonjene mreže s oka. Svaki liječnik ili znanstvenik zna da slučajni rez gotovo uvijek proizlazi iz kaosa i uništavanja, a nije rezultat napredne kirurgije.

Smatrati inteligentne genetske promjene pokazateljem da priroda može proizvesti složene vrste od jednostaničnog organizma kroz duge nizove događaja slučajnog mutiranja isto je što i miješanje "jabuka i naranača". Inteligentan oblik je normalan proizvod inteligencije i oblikovanja. A kad postojeći sustav predočava oblik visokog stupnja kao što je slučaj sa živim oblicima, to ukazuje na vrlo visoku razinu inteligencije. Slučajnost, s druge strane, neće proizvesti inteligentne ili istančane strukture. Vjerovati da je priroda slučajno oblikovala složene oblike života u bilo kojemu razdoblju, bez obzira koliko to razdoblje trajalo, otprilike je slično vjerovanju da je Svjetski trgovinski centar u New Yorku nastao tako što je čopor divljih magaraca razvrstao građevni materijal na pravo mjesto udarcima svojih nogu.

Nešto smiješno, čak i neusporedivo

Međutim, genetska nemogućnost evolucije dolazi sa svih strana i jedan je od najjačih dokaza protiv nje. A bez čvrste genetske osnove za evoluciju živih organizama u više oblike života, teorija evolucije jednostavno se raspršuje u nevidljivu prašinu.

Genetika, najvažniji aspekt evolucije, ne samo što ne podupire tu teoriju, nego joj se očigledno suprotstavlja.

Izvori slučajnih mutacija

Suvremeni čovjek bio je upoznat i pod neposrednim utjecajem slučajnih mutacija mnogo prije nego što je i čuo za inteligentne genetske promjene. Neki izvori slučajnih mutacija postojali su davno prije nego što smo spoznali kako oni utječu na gene. Koji su to izvori? Kancerogene kemikalije. Svemirska zračenja. Izvori radioaktivnosti — nuklearno oružje, nuklearni reaktori, nuklearni otpad i x-zrake u medicini.

Uzmimo za početak radioaktivnost

Njemački znanstvenik Wilhelm Conrad Roentgen otkrio je x-zrake. Otkriće je objavljeno 6. siječnja 1896. godine. Tada je bilo nevino, a čovjek je posjedovao vrlo snažnu silu — radijaciju. Te zrake će jednoga dana postati izvor liječenja u medicini, ali i uzrok velikih katastrofa i nesreća.

Nije prošlo ni pola stoljeća, a čovjek je ostvario strašan potencijal tog “nevidljivog svjetla”: 16. srpnja 1945. godine, u pustinji Alamogordo u Novom Meksiku, Sjedinjene Američke Države su prvi put

isprobale atomsku bombu. Razorni potencijal novog oružja bio je zastrašujući. Ono nije uništavalo život i okolinu samo eksplozijom, nego je to činilo i snagom svoje topline i zračenja. Štoviše, moglo je učiniti da okoliš postane neprikladan za život tijekom mnogih godina, desetljeća, čak i stoljeća.

Iste godine Amerikanci su bacili dvije atomske bombe na japanske gradove Hirošimu i Nagasaki. Te bombe, onako slabe i primitivne s današnjeg gledišta, ubile su više od 190.000 ljudi. Postalo je jasno da moramo nadzirati silu koja je tako surova da značenje riječi "rat" neće više biti isto kao što je bilo dotad.

Krajem travnja 1986. oštećenje nuklearnog reaktora u Černobilu konačno je učinilo da ljudi postanu svjesni opasnosti od razorne snage zračenja, čak i u mirnodopske svrhe. Taj nesretni slučaj u tadašnjem Sovjetskom Savezu izazvao je paničan strah od zračenja. Još jednom se čovjek susreo s posljedicama djelovanja nuklearne sile, kakve nije mogao ni zamisliti.

Zajednički nazivnik

Opisane događaje povezuje to što suvremeni čovjek počinje razumijevati zračenje. Najrazorniji oblik zračenja je njegova sposobnost da izazove slučajne promjene na genetskoj, molekularnoj i atomskoj razini tako da se dotični organizam uništi djelomično ili potpuno.

Evo primjera što je zapravo zračenje:

Trenutačno uništenje

Ako je dio tijela izložen jakom zračenju, može doći do velikog oštećenja tkiva i nekroze.

Ako je cijelo tijelo izloženo zračenju od nekoliko stotina "rema" (rem je jedinica ekvivalentne doze ionizirajućeg zračenja), čovjek može trenutačno osjetiti mučninu. Za otprilike mjesec dana može doći do krvarenja, slabokrvnosti, umora, slabosti i povećanja rizika od infekcija. Iako neki mogu preživjeti, drugi će umrijeti od posljedica tih bolesti.

Pri dozi od oko 1.000 rema mučnina, povraćanje i proljev mogu se očitovati nakon nekoliko sati izlaganja zračenju. Kako simptomi postaju izraženiji, bivaju praćeni groznicom, gubitkom tekućine, jakim infekcijama i konačno smrću.

Pri dozi od oko 10.000 rema, kojoj radnik može biti izložen tijekom oštećenja nuklearnog reaktora, povraćanje i proljev se mogu pojaviti tijekom jednog sata, praćeni sniženjem krvnog tlaka, grčevima i nesvjesticom. Smrt nastupa u roku od jednog do tri dana.

Dugotrajno uništavanje

Činjenica da zračenje može izazvati mutacije i prouzročiti genetska oštećenja poznata je bar pedeset godina. Studije pokazuju da zračenje može izazvati ne samo jedan, nego više različitih tipova mutacija. Jedna od posljedica degeneracije je rak. Rak se može pojaviti nakon godinu dana, čak i deset godina nakon što je organizam bio izložen zračenju. Ako organizam ne pokaže nikakve znakove raka, još uvijek postoji mogućnost da se rak pojavi u sljedećim naraštajima.

Neka druga oštećenja ili genetski poremećaji koji se mogu očitovati u kasnijim naraštajima kao rezultat slučajnih mutacija su hemofilija, Downov sindrom, urođena mrena, spontani pobačaji, cistična fibroza, daltonizam i mišićna distrofija.

I druge bolesti (dijabetes, poremećaji u radu srca, astma i shizofrenija) mogu se pojaviti u kasnijim naraštajima kao rezultat slučajnih mutacija spojenih s čimbenicima sredine.

Pozitivne promjene

Ukratko smo analizirali štetne posljedice slučajnih mikroskopskih promjena na žive organizme. Izgleda da nije važno na kojoj se razini te promjene događaju — genskoj, molekularnoj ili atomskoj. Rezultat je gotovo uvijek isti: pogoršanje, uništavanje i u mnogim slučajevima smrt.

Podudara li se to s onim što godinama govore evolucionisti?

Godinama smo slušali priče o tome kako je život na Zemlji bio pod utjecajem slučajnih genetskih promjena tijekom više milijardi godina. Rečeno je da su neke od tih slučajnih promjena dovele do nastanka pozitivnih mutacija. Slušali smo kako su te navodne pozitivne mutacije možebitno proizvele nove i mnogo složenije vrste. Ali kad pogledamo što su slučajne genetske promjene ili bilo koje druge slučajne promjene u toj domeni koje očigledno djeluju na žive organizme, ne nalazimo ništa osim bolesti i smrti. Gdje su sve te pozitivne mutacije o kojima govore evolucionisti? Nijedan bolesnik nije razvio ili na buduće naraštaje prenio čvršće mišiće, primjerice, kao rezultat izloženosti zračenju. Nijedna od tisuća preživjelih žrtava bombi bačenih na Hirošimu i Nagasaki nije razvila mozak koji je, primjerice, rezultat izloženosti zračenju. Nitko tko je bio pod utjecajem havarije nuklearnog reaktora, primjerice, nije razvio kožu koja bi bila čvršća i izdržljivija od prosječne. Gotovo u svakom slučaju mutacije su izazivale pustošenje i razaranje.

Je li moguće da suvremena tehnologija niječe evoluciju umjesto da joj pomaže?

Evolucionisti su se u prošlosti spretno krili iza uobičajene izjave da su za sve potrebne "milijarde godina". I prije nuklearne ere bilo je moguće ustanoviti mogu li slučajne mutacije prouzročiti evoluciju života ako im se pruži dostatno vremena. Međutim, napretkom suvremene tehnologije koja je omogućila analizu mnogobrojnih slučajnih mutacija u kratkom razdoblju nije više trebalo kopati po prošlosti da bi se uočila neutemeljenost pretpostavki koje navodno podupiru evolucijsku snagu slučajnih mutacija. Jasan odgovor je pred nama. Slučajne mutacije izazivaju upravo suprotno od onoga u što bi neki htjeli vjerovati. Ne prouzročuju ništa osim bolesti i smrti, a kamoli poboljšanje. Što je njihov broj veći i djelovanje dugotrajnije, veće je pustošenje i razaranje. I što bismo očekivali da je naš planet bio pod djelovanjem slučajnih mutacija tijekom više milijardi godina? Potpuno uništenje života!

Uzmemo li u obzir činjenicu da danas znamo što su slučajne mutacije i pokušamo li rekonstruirati scenarij tijekom tih navodnih nekoliko milijardi godina Zemljine povijesti, umjesto čarobne priče o evoluciji dolazimo do slike koja je mnogo sličnija strašnoj sceni iz filma o događajima nakon nuklearnog rata.

Čak i da je Zemlja tijekom tog pretpostavljenog razdoblja od tri i pol milijarde godina bila naseljena kao što je danas i da je bila pod utjecajem milijardi i milijardi slučajnih mutacija, život bi, prema onome što danas znamo o slučajnim mutacijama, vjerojatno bio potpuno zbrisan. Slučajnim mutacijama koje su iznimno razorna sila, proces za koji neki pretpostavljaju da je prouzročio evoluciju ži-

vota, zapravo bi, vrlo vjerojatno, izazvao takvo genetičko uništenje koje bi teško ostavilo u životu jedva nekoliko organizama. Štoviše, pod takvim je uvjetima “preživljavanje najsposobnijih” potpuno neozbiljan pojam. Riječ “prilagođen” trebala bi opisati uglavnom one organizme koji su bili zdraviji, bolje rečeno — manje bolesni od ostalih, i u tom bi slučaju predstavljali “najbolje vrste” u evoluciji. A od tih “prilagođenih” koji bi preživjeli, mnogi bi morali proći kroz genetska oštećenja, a potom dati potomstvo. Čak i kad ti “prilagođeni” ne bi bili zbrisani slučajnim mutacijama, njihovo potomstvo bi imalo malo mogućnosti da preživi naslijeđene bolesti. Dalje, nakon procesa uništenja preživjelo potomstvo bi ponovno bilo izloženo cjelokupnom ciklusu djelovanja mutacija.

Nakon milijardi i milijardi godina djelovanja slučajnih mutacija, čak i kad bismo prihvatili pretpostavku da bi neki mutirani geni mogli izazvati pozitivne promjene u organizmu, cjelokupna populacija organizama na Zemlji već bi bila ograničena, u najboljem slučaju, na nekoliko izopačenih životnih oblika. Tih nekoliko pozitivnih gena, ako bi ikad i postojali, bili bi pregaženi mnogobrojnim oštećenim genima koji bi neizbježno nastali u tom procesu proizvodnje pozitivnih događaja, tako da oni nikad ne bi mogli donijeti ništa dobro. Takav bi organizam bio zbrisan mnogo prije nego što bi imao imalo mogućnosti promjene ili napretka. U biti, Zemlja bi izgledala kao planet nakon nuklearne katastrofe.

Dakle, ako je planet počeo s nekoliko životnih oblika kao što je na Zemlji, navodno, bilo u početku, koliko dugo bi život na njoj opstao? Ne mislim na to koliko dugo bi se evolucija odvijala, nego se pitam koliko dugo bi ti organizmi opstali prije nego

što bi bili zbrisani razornim djelovanjem slučajnih mutacija. Prema onome što možemo vidjeti kad je riječ o djelovanju slučajnih mutacija danas, život se nikad ne bi održao na Zemlji, a kamoli se razvio u visokorazvijene i zdrave vrste. U svakom slučaju Zemlja bi odavno bila pretvorena u pust planet.

Čak i spomenuti miševi koji su došli na svijet s dvostruko većim dimenzijama kao rezultatom inteligentnih genetskih promjena, imaju veoma visoku stopu smrtnosti. Prema tome, ne samo da slučajne mutacije izazivaju bolesti kod živih organizama, nego čak i naizgled pozitivne promjene mogu imati smrtonosne posljedice. Kako su onda slučajne mutacije tijekom pretpostavljenih milijardi godina mogle utjecati na život čak i ako je slučajno nastalo nekoliko pozitivnih promjena? Kako je započeo proces evolucije? Razornost je ono što bismo mnogo prije mogli očekivati.

Besmislene teorije

Nema sumnje da inteligentne genetske promjene mogu izazvati određene pozitivne promjene kod organizama ili njihovih potomaka. Prirodni procesi nasljeđivanja nesumnjivo mogu prouzročiti da neki član vrste dođe na svijet "veći i jači" od ostalih — ne kao rezultat slučajnih mutacija, nego kao očitovanje genetskog potencijala koji može ostati neiskazan kod mnogih naraštaja. Nema sumnje da se biološki sustavi mogu prilagoditi životnim uvjetima u svojoj sredini i da se to može uočiti. Ali reći da prilagodba na uvjete sredine ili bilo koja druga prirodna pojava mogu biti prouzročene slučajnim mutacijama, što bi možebitno moglo proizvesti nove i mnogo složenije vrste, potpuno je besmisleno. Reći da je život započeo s nekoliko živih oblika i zatim

evoluirao u današnje bezbrojne složene i uglavnom zdrave oblike života, suprotno je svemu onome što je znanost u 20. stoljeću spoznala o slučajnim mutacijama. Tvrdnja da je jednostanični organizam evoluirao čak i u ribu veličine tri centimetra nestvaran je skok mašte koji zahtijeva mnogo nepoštenja i pogrešnog razmišljanja. Reći da je čovjek nastao kao rezultat slučajnog evolucionog procesa prava je ludost.

Činjenica da danas postoje milijarde milijardi zdravih živih oblika zorno pokazuje upravo suprotno od onoga u što evolucija vjeruje — da život na Zemlji nije mogao nastati mnogobrojnim slučajnim genetskim promjenama. A bez genetskih promjena evolucija je mrtva kao fosil.

Ako genetički inženjering bilo što potvrđuje, onda potvrđuje to da je u njega uključen visok stupanj inteligencije i znanja s kojima može samo malo čeprkati u radu s postojećim oblicima života. Da bi neka vrsta bila stvorena ili bar djelomično promijenjena, potrebni su inteligencija i znanje nevjerovatno visokog stupnja. Tvrdnja da bilo koja slučajna genetska promjena može stvoriti nove ili mnogo složenije vrste nije znanost ni logika, čak ni teorija — to je čisti proizvod mašte.

Matematička nemogućnost

I bez razmatranja o genetici neozbiljnost evolucije može se izraziti u terminima jednostavne matematičke vjerojatnosti. Uzmemo li kao dokaz tvrdnju da će proces djelovanja slučajnih mutacija razviti život u razdoblju od nekoliko milijardi godina i da će isti proces uništiti život tijekom čovjekovog životnog vijeka, što će se dogoditi prije? Uništenje? Ne, to se neće dogoditi prvo, to je jedino što će se

dogoditi. Tijekom razdoblja kad se navodno razvijao, život bi bio doslovno uništen više milijuna puta — nikad ništa ne bi bilo od razvoja.

Čak i pitanje “može li više milijardi pokušaja prolijevanja tinte po papiru proizvesti riječi koje je napisao Shakespeare” postaje neumjesno u svjetlu sadašnjeg čovjekovog razumijevanja slučajnih mutacija. Danas znamo da je vjerojatnost tako astronomska da je riječ o događaju koji je gotovo nemoguć. To više nije ni pitanje vjerojatnosti, nego pitanje iz kojega će pokušaja doći do uništenja organizma. To jest, imamo program (genetičku “informaciju”) koji se degradira (zbog genetičkih oštećenja) sa svakim novim pokušajem (slučajnog mutiranja) i koji možebitno može prestati funkcionirati.

Umjesto pitanja “možemo li se osloniti na takvu nevjerojatnu mogućnost”, zapitajmo se: nakon samo nekoliko pokušaja hoće li ostati imalo tinte, papira ili mogućnosti da se pokuša još jednom? Svaki život za koji se pretpostavlja da bi evoluirao bio bi uništen u tom procesu, pa bi njegov razvoj bio nemoguć u bilo kojemu razdoblju. Dakle, problematično je uopće govoriti o metodi pokušaja i pogrešaka preko genetskih mutacija s gledišta stvarne vjerojatnosti — bez obzira na besmislenu mogućnosti koje pretpostavljaju evolucionisti. Dakle, je li se život mogao razviti u uvjetima (djelovanja genetičkih mutacija) u kojima ne mogu preživjeti čak ni potpuno razvijeni biološki sustavi, izvan svake sumnje je jednako vjerojatnosti da krava preživi pod vodom dovoljno dugo da bi mogla biti oplodena i dati potomstvo — to jednostavno nije moguće.

Evolucija umjetnosti?

Neozbiljnost evolucije očigledna je i u mnogim ateističnim gledištima. Kako su pojmovi poput umjetnosti, apstraktnog mišljenja i razumijevanja glazbe mogli postati zajedničke osobine svim ljudima? Prema mehanizmima (ili mašti) evolucije, bilo bi veliko čudo ako bi takve kvalitete, tako značajne za čisto tjelesne i biološke sustave, evoluirale čak i kod malobrojnih pojedinaca. Ipak je do danas zabilježeno da je to, manje ili više, osobina gotovo svakog čovjeka. Kako? Do toga ne bi nikako trebalo doći.

Postojanje estetskih ljudskih osobina kao što su osjećaji, humor i intelekt ne mogu se objasniti biološki bez obzira na to koliko čovjek bio neozbiljan. Zašto nam je, primjerice, priroda dala smisao za humor? Kako je priroda ikad mogla znati što je to smisao za humor? I kako bi smisao za humor mogao utjecati na to da čovjek bude "prilagođeniji u borbi za opstanak"? Postoje milijuni biljaka i životinja bez smisla za humor, a očigledno su preživjeli. Postoje i ljudi bez smisla za humor koji su očigledno preživjeli. Kako su takve osobine mogle ikad evoluirati?

Suvremena znanost?

Evolucija zasigurno nije osrednja teorija. Iako predočava nedokazanu i zastarjelu teoriju, mnogi su je prihvatili. Oni koji se suoče s njezinim pogrešnim rasuđivanjem, pretpostavkama, neodgovarajućim dokazima i očiglednim nedostatkom smisla i logike, u njoj vide samo još jedan slabašan pokušaj oduzimanja i potkopavanja čovjekovih racionalnih ideala. Ona može biti stavljena u istu kate-

goriju s lopovštinom i prostitucijom. Takvi pokreti imaju nešto zajedničko: zbog nedostatka bilo kakve logike “shvaćaju” ih samo oni koji su odlučili vjerovati u njih. Najznačajnija razlika je u tome što se dosad nitko nije usudio lopovštinu i prostituciju nazvati znanošću.

Ironično je što ljudi koji stalno izražavaju bojazan za život na Zemlji zbog mogućeg nuklearnog razaranja, u nuklearnoj eri mogu i dalje vjerovati da je jedan od vrlo razornih oblika nuklearne sile — slučajne mutacije — mehanizam koji je učinio da budemo ovdje. U Darwinovo doba gotovo ništa se nije znalo o genetici, a sigurno ništa o nezamislivo razornom karakteru slučajnih mutacija. A kakvo je stanje danas? Teorija koja je nastala prije više od sto godina, u doba razmjernog zanemarivanja znanosti, danas bi trebala biti potpuno odbačena. Međutim, izgleda da će neki ljudi još upornije vjerovati u evoluciju što budu jači dokazi protiv nje.

Znanstvena fantastika

Čak i onima koji donekle prihvaćaju evoluciju djelomično je jasno da pretpostavljeni scenarij te neozbiljne teorije ne funkcionira i sigurno neće nikad biti ostvaren. Neki se mogu čuditi kako je izmišljotina poput evolucije mogla ikad doći u središte znanstvene pozornosti. Ako bismo evoluciju mogli nazvati znanošću, onda bi trebalo i nekoliko drugih, podjednako kvalificiranih znanstvenih smjerala uključiti u znanstvene udžbenike — svojstva Supermanovog pogleda pomoću x-zraka, priču o evoluciji govora kod Mikija Mausea i kemijski sastav Batmanovog zaštitnog spreja. Ako želimo imati zabavne teorije, neka budu uistinu zabavne.

ŽIVOT IZ SVEMIRA

Novo opovrgavanje

Kad je evolucija opovrgnuta na genetskoj razini, potpuno je nepotrebno analizirati druge grane znanosti u nijekanju te teorije. Kako god je promatrali, ona je mrtva i mrtva. Međutim, mnogi čavli još nisu zabijeni u lijes u sprječavanju da mrtvac ne ispadne. Stoga treba znalački napraviti lijes.

Kod izradbe "lijesa" za evoluciju sami "čavli" nisu dostatni. Ova je teorija na svojem vrhuncu uživala veliku popularnost pa je nekima zaista teško prihvatiti da je mrtva. To je donekle slično događaju kad umre neka poznata ličnost: znate da je mrtva, ali to još uvijek ne možete prihvatiti. Za evoluciju je, dakle, potrebno načiniti lijes oko lijesa kako bi se naglasila činjenica da je ta teorija ne samo mrtva, nego da nikad nije ni bila živa.

Poglavlje će analizirati neka otkrića na Zemlji i ona iz svemira.

"Milijarde i milijarde godina"

Zacijelo najčešća fraza koju rabe evolucionisti jest "milijarde i milijarde godina", "život je evoluirao tijekom milijardi i milijardi godina", "Sunčev sustav se razvio tijekom milijardi i milijardi godina", "svemir se širi tijekom milijardi i milijardi godina". Jasno, svrha tih tvrdnji o navodno dugoj evoluciji

našeg svemira jest uvjeriti ljude da ne treba sumnjati u nešto što se navodno ne može potvrditi. To jest, kako možete poreći nešto što se dogodilo tako davno?

Vrlo je teško u laboratoriju konstruirati planet i promatrati ga milijardama godina da bi se dokazalo kako život nije mogao nastati sâm od sebe. Osim ako, naravno, ne iznajmite planet na tako dugo razdoblje.

Ako iznajmite planet na sljedećih četiri i pol milijarde godina, onda bi vam ovi podaci mogli biti zanimljivi:

Neke fenomenalne činjenice

Tragajući za izvorima vruće vode s oceanskog dna, dvojica znanstvenika ušli su 1977. u malu istraživačku podmornicu nazvanu Alvin i spustili se na dno oceana u blizini otočja Galapagos. Pronašli su prvi izvor tople vode, otvor iz kojega je voda, zagrijana u Zemljinjnoj usijanoj unutrašnjosti, izlazila u ocean. Nije ih očaralo to, nego ono što su slučajno otkrili — oko izvora su se nalazile životinje koje nikad prije nisu vidjeli. Blizu otvora, usred vode koja je ponekad toplija od 250 °C, otkriveni su okrugli crvi, neki duži od dva i pol metra.

Otkriće organizama koji žive na tako velikoj dubini oceana i u tako vreloj vodi bilo je zapanjujuće. Ali to nije sve. Većini organizama za preživljavanje je potrebna Sunčeva svjetlost, a na taj dio oceana ona uopće nije dopirala.

S gledišta “normalnih” bioloških oblika bilo je smiješno to što okrugli crvi nisu imali ni oči ni usta niti probavni sustav. U tom mraku se nije moglo mnogo vidjeti. Pa kako su ti organizmi jeli i probavljali hranu?

To je potaknulo znanstvenike da tijekom više godina proučavaju kako okrugli crvi uzimaju hranu. Da ne ulazimo u pojedinosti, otkriveno je da crvi ulaze u simbiozu s bakterijama koje u velikim količinama postoje blizu podvodnog izvora. Bakterije ulaze u okrugle crve, doslovno između njihovih stanica. Okrugli crvi primaju hranu od njih, a bakterije preuzimaju neke životne funkcije od okruglih crva.

Ako mislite da je ovaj izvještaj neozbiljan i da je to zacijelo još jedna od mojih teorija nalik onoj o glisti i vlaku, uvjeravam vas da je izvještaj istinit. Takvi organizmi zaista postoje. Ako želite, možete prikupiti još bezbroj dojmljivih izvještaja o tim organizmima.

Dodatni čimbenik u području oko izvora čini to područje još nepovoljnijim za život nego što je opisano (ako to možete zamisliti). Bakterije o kojima ovise okrugli crvi razvijaju se na osnovi vodikovog sulfida pronađenog u vodi koja dolazi iz ovog izvora. Za većinu viših životinja vodikov sulfid je otrovan kao cijanid!

Opisali smo dio našega svijeta. Prije nego što je otkriven, teško smo mogli zamisliti da postoji. Neprijateljska sredina u kojoj žive okrugli crvi i njihovi životni partneri, bakterije, zaista je "izvan našega svijeta". To bi moglo biti čudo ako se pođe od pretpostavke da su određeni organizmi točno ograničeni na određena staništa.

Od 1977. godine otkriveno je još nekoliko izvora na oceanskom dnu. Osim okruglih crva otkrivene su druge egzotične životinje koje žive u neposrednoj blizini ovih izvora — ružičaste ribe, puževi, rakovi, sumpornožute dagnje i školjke duge tridesetak centimetara. Slična populacija organizama pronađena je u vodama koje su samo nekoliko stup-

njeva toplije od ledišta. U svakom slučaju, znanstvenici su otkrili tri potpuno nova oblika života i desetke novih vrsta. Očigledno je da bi ti organizmi mogli preživjeti u širokom rasponu temperatura.

Poznato je da kaktusi uspijevaju u vrlo nepovoljnim i neobičnim klimama. Njihova sposobnost da prežive u područjima s malo padalina, gdje pušu topli i suhi vjetrovi, gdje je mala vlažnost, jako sunce i velike promjene temperature, pojava je vrijedna pozornosti. Čini se da je netko oblikovao strukturu ovih biljaka koja im pomaže sačuvati malo vode koju su primile i zaštititi ih od prejake Sunčeve svjetlosti. Neki kaktusi mogu preživjeti temperature više od 80 °C. Većina biljaka ne bi mogla preživjeti tamo gdje uspijevaju kaktusi.

Lišaji, simbioza gljiva i algi, uspijevaju na području Antarktike, gdje su temperature ponekad niže od -56 °C. Potpuna suprotnost toj neugodnoj sredini bila bi duboka, tamna i vruća voda.

Na Antarktici postoje kukci koji proizvode prirodni *antifriz* da bi se zaštitili od smrzavanja na niskim temperaturama. Drugi kukac na Antarktici proizvodi antiantifriz. Kad temperature toliko padnu da se drugi kukci smrzavaju do smrti, ovaj prirodni sastojak omogućuje tom kukcu da se smrzava postupno. Kad temperature postanu više, kukac se otopi i nastavlja živjeti.

Bakterije su otkrivene pod zemljom na dubinama većim od 4 kilometra. Rekli bismo da nije moguće postojanje života na takvim dubinama.

Postoje životinje, među njima kukci, koje imaju otrov dovoljno jak da izazove bolest i smrt kod drugih organizama, a ipak su ti organizmi koji nose otrov otporni na njega. Komarci prenose žutu groznicu, malariju, dengue i encefalitis na životinje koje su nekoliko tisuća puta krupnije od njih. Ali nije

poznato da je ijedan komarac uginuo od tih bolesti. Zmije također izbacuju otrov koji ubija druge životinje, ali same nisu podložne utjecaju otrova koji nose.

Na Zemlji danas ima više milijuna vrsta biljaka i životinja. Točan broj vrsta nije lako utvrditi. Broj živih organizama je toliki da vam se od njega može zavrtjeti u glavi. A raznolikost tih organizama — od golemih kitova pa sve do mikroskopskih životnih oblika kao što je ameba — vjerojatno je izvan mašte i najvećeg režisera znanstvene fantastike.

Vjeruje se da ...

Tijekom Zemljine povijesti postojalo je oko pola milijarde životinjskih vrsta. U taj broj nisu uključene biljke.

Pretpostavlja se ...

Sunce, Zemlja i drugi planeti Sunčevog sustava nastali su, prema evolucionistima, prije oko četiri i pol milijarde godina. Pretpostavlja se da su se najjednostavniji oblici života pojavili na Zemlji prije oko tri i pol milijarde godina. Goleme životinje (dinosauri) hodale su ovim planetom prije 200 milijuna godina. Vladale su tijekom razdoblja dužeg od 100 milijuna godina. Konačno, prije dva ili tri milijuna godina pojavili su se i ljudi. To jest, nešto tako složeno kao što je ljudski mozak postoji navodno bar dva milijuna godina. Optički instrument na razini složenosti jednog oka (koje ne pripada čovjeku) postoji tijekom mnogo dužeg razdoblja.

Potvrđivanje

Dakle, čime netko može dokazati način kako su svi ti živi organizmi nastali? To jest, ako ne možete stvoriti vlastiti planet i promatrati ga tijekom više milijardi godina, što vam preostaje? Možda otkriće planeta u svemiru koji bi bio nalik Zemlji. To nije rješenje niti ono najbolje što bismo mogli učiniti.

Zašto? Zato što je znanost o evoluciji planeta, ako je tako možemo nazvati, daleko od egzaktnosti, najblaže rečeno. Nakon 30 godina neki znanstvenici izražavaju ozbiljnu sumnju u vezi s općeprihvaćenim gledištem vezanim uz sastav Zemljine atmosfere u tom pretpostavljenom razdoblju od tri i pol milijarde godina. Znanstvenici su dugo vjerovali da je Zemljina prvobitna atmosfera imala u sebi malo ili nimalo kisika. Neke današnje studije ukazuju na to da je Zemljina atmosfera mogla sadržati milijun puta više kisika nego što se prethodno vjerovalo, a ultraljubičasto zračenje koje dopijeva na Zemlju sa Sunca moglo je biti tisuću puta jače nego danas.

Nije važno jesu li nova tumačenja smislenija nego stare pretpostavke. Važno je da su laboratorijske simulacije i znanstveno zaključivanje o prvobitnim uvjetima na Zemlji očigledno zasnovani na mnogim nagađanjima i nepotvrđenim pretpostavkama. Ali zašto pribjegavati takvim neozbiljnim izmišljotinama kad nam pravi "živi" planet govori istinu, potpunu istinu, i ništa drugo osim istine?

Život na Marsu

Dvije međuplanetarne letjelice "Viking" spustile su se na Mars ljeti 1976. godine. "Viking 1" se

spustio u područje Chrysa Planitia, a “Viking 2” u područje Utopia Planitia. Jedan od ciljeva njihove misije bio je pronalaženje života ili dokaza o životu na Marsu. Mjesec dana su analizirani tlo i atmosfera Marsa, ali bezuspješno. Nije pronađen nikakav trag života, niti sad, niti u prošlosti. Nije bilo ni dinosaura, ni mikroorganizama, ni leševa ni kostiju, ni fosila. Ničega. Znanstvenicima je postalo jasno: ako žele pronaći dokaze o životu na Marsu, moraju poslati Franka Perduea da tamo čerupa svoje kokoši.

Kad su proučavani planeti, zaključeno je da je Mars najsljedniji Zemlji u odnosu na druge planete. Ako je život mogao postojati bilo gdje u Sunčevom sustavu, onda ga je vjerojatno trebalo biti na Marsu. Ali nije otkriven nikakav trag života na Marsu, niti na bilo kojemu drugom planetu.

Zaštita u prirodi?

Analizirajmo ono što je poznato, u što se “vjeruje” i za što se “pretpostavlja” da je vezano uz Zemlju pa to usporedimo s onim što znamo o Marsu. Dokle ćemo doći? Do potvrđivanja teorije? Ne, nego do neobjašnjivih proturječja! Živimo na planetu na kojemu se život razvija u gotovo svakom kutku. Teško je naći mjesto na Zemlji gdje nema života. I različiti uvjeti sredine pokazuju istu situaciju. Život na Zemlji razvija se pod različitim okolnostima. Ipak, kad pogledamo na planet koji je upravo ispred nas u svemiru, što pronalazimo? Samo pust svijet bez tragova da je život ikad postojao. Kako je to moguće?

Hoćemo li vjerovati da taj bog kojega zovu evolucija, koji je dao Zemlji tako istančan organ kao što je ljudski mozak, i to prije dva milijuna godina,

nije mogao stvoriti na Marsu niti jednog jedinog glupog magarca? Zar ćemo vjerovati da je ta ista evolucija, koja je Zemlji dala organizme veličine dinosaura, i to prije 200 milijuna godina, mirovala četiri i pol milijarde godina ne davši Marsu nijedan jednostavni jednostanični organizam? Hoćemo li vjerovati da ta slavna evolucija, koja je dosad dala Zemlji astronomsku brojku od doslovno više milijuna vrsta biljaka i životinja, nije u istom razdoblju podarila Marsu nijednu biljnu ili životinjsku vrstu?

Sigurno je da su uvjeti na Marsu nepovoljni. Ali ovdje na Zemlji, na tri i pol kilometara dubokom oceanskom dnu, blizu izvora koji izbacuje vrelu vodu pomiješanu s vodikovim sulfidom, u potpunom mraku, postoje nepovoljni uvjeti kakvi se samo mogu zamisliti! Međutim, život se ondje u potpunosti razvija unatoč tome što su to inače ekološki nepovoljni uvjeti. Antarktika je također nepovoljna sredina za razvoj života. I dubine više od četiri kilometara ispod zemlje. I pustinje. Štoviše, u tom pretpostavljenom razdoblju od tri i pol milijarde godina cijela je Zemlja, prema evolucionistima, bila nepovoljna za život. Život na Zemlji navodno je započeo u sredini koja je bila mnogo nepovoljnija od one u kojoj danas žive organizmi. I mnogi današnji oblici organizama žive u uvjetima nepovoljnim za organizme koji su navodno doveli do razvoja života prije nekoliko milijardi godina. A život na Zemlji se razvija unatoč svemu tome.

Život na Zemlji razvio se čak i korak dalje. Neki organizmi ne samo da se razvijaju u nepovoljnim sredinama, nego su postali otporni na uvjete koji su utjecali na njihov razvoj i donekle ih uništavaju.

Bakterijska dizenterija sve teže je izlječiva. Gonoreja je otporna na penicilin. Neki oblici gube ne

moгу se liječiti standardnim lijekovima. Postoji nekoliko vrsta bakterija koje su postale otporne na antibiotike. To je rezultat izloženosti lijekovima koji su ih nekad uništavali. U nekim slučajevima bakterija čak prenosi tu otpornost na druge bakterije koje nisu bile izložene djelovanju lijekova.

U Južnoj Americi postoje pčele koje su postale otporne na DDT. Mogu podnijeti dozu koja je tisuću puta veća od iznosa potrebnog za uništavanje drugih pčela. I neki komarci su otporni na DDT.

Dakle, život na Zemlji ima velik potencijal raznolikosti i ide naprijed pobjeđujući mnoge velike zapreke. Promatrajući raznolikost uvjeta pod kojima se razvija život na Zemlji i oblike života koji pobjeđuju u borbi protiv teških uvjeta sredine i čovjekovog djelovanja, teško je zamisliti da bi život na Zemlji mogao ikad biti potpuno uništen bilo kakvom vrstom katastrofe, prirodne ili one koju čovjek izazove. Pa ipak, život na Marsu ne postoji — ili su tragovi života misteriozno skriveni, ili postoji nešto što sprječava da tamo nastane život. Kako objasniti potpun izostanak bilo kakvog traga života na Marsu? Štiti li evolucija neke planete? Potpuno je nepojmljivo da nešto tako snažno i razgranato kao što je život ne ostavlja nikakve tragove na Marsu. Gdje su svi ti dokazi o evolucijskom procesu? Ako nema živih organizama, zašto nema bar kostiju i fosila?

Neki smatraju da je to teško objasniti. No je li uistinu tako? Možda neki ljudi samo promatraju pogrešna objašnjenja. Možda promatraju unaprijed zamišljena objašnjenja i propuštaju vidjeti činjenice. A činjenica je da nema znakova života na Marsu.

Novi oblici života

Krenimo korak dalje. Tko je učinio da organizmi na Zemlji budu sposobni za život? To jest, kako živi organizmi uspijevaju koristiti kisik, ugljični dioksid ili ugljikove spojeve? Ako je život navodno nastao od onoga što je tad postojalo na Zemlji, onda je mogao nastati od bilo čega što je postojalo bilo gdje u svemiru. Još uvijek imamo problema s utvrđivanjem ograničenja u odnosu na razvoj života, kao što je jasno prikazano u primjeru okruglih crva i drugih neobičnih životnih oblika, a ne možemo u potpunosti razumjeti svijest i intelekt na znanstvenoj razini. Možemo uočiti da svijest i intelekt djeluju na određene biološke sustave, ali nam nije potpuno jasno kako i zašto. Nijedan znanstvenik još nije ustanovio vezu između biološkog sustava i psihe. Pa zašto onda ne postoji život na Mjeseću, to jest Mjesečeva inačica "biološkog" života? Možda bi se inteligentna bića koja bi nastala na Mjesečevoj površini mogla hraniti uz pomoć svemirskih zraka?

A što je s Venerom? Ondje je temperatura oko 500 °C. Ali prema astronomskim standardima, kad znamo da je na nekim zvijezdama temperatura oko pet milijuna stupnjeva Celzijusovih, Venera bi bila "Sibir" u galaksiji Mliječna staza. Zašto na njoj nema organizama koji bi živjeli na temperaturi od od 500 °C i hranili se sumpornom kiselinom?

Ako netko misli da u ovome ima malo neozbiljnosti, vara se. Zapamtite, ne govorimo o Svemoćnoj Inteligenciji koja je upotrijebila plan, oblikovanje i svrhu, jer bi to značilo da je život uspostavljen točno tamo gdje se željelo i nigdje drugdje zbog razloga koji možemo ili ne možemo u potpunosti razumjeti. Govorimo o bezličnoj sili prirode koja je

navodno stvorila život slučajno, od nežive tvari. Što to čini život na Zemlji “mogućim”, a drugdje “nemogućim”?

Logički problem

Tvrđnja da je “teško objasniti” zašto je život u takvom izobilju prisutan na Zemlji, a nema ga na drugim poznatim mjestima u svemiru, još je jedan slučaj zabijanja glave u pijesak. Zašto cigareta neće gorjeti pod vodom, teško će razumjeti samo onaj tko je zbog nekog suludog razloga uvjeren da će se to dogoditi unatoč suprotnim dokazima. Zašto neće gorjeti pod vodom, nije teško objasniti. Teško je objasniti zašto neki vjeruju da će gorjeti. Nije teško objasniti zašto ne postoji život na drugim poznatim mjestima u svemiru. Svemirska istraživanja daju nedvosmislen odgovor: proces evolucije jednostavno ne funkcionira. Poteškoća je u shvaćanju onih koji su odlučili zanemariti činjenice.

Prigodom NASA-inih istraživanja mikroorganizmi su bili spuštene na Mjesec pomoću svemirske letjelice bez posade. Kad se oprema te svemirske letjelice vratila na Zemlju, nakon dvije i pol godine astronauti su otkrili da je jedan mikrob sa Zemlje preživio uvjete na Mjesecu, koji su suroviji od onih na Marsu. Da bi se život razvijao negdje izvan Zemlje, očigledno nije potrebno da priroda pribjegne nekim biološki “stranim” organizmima. Unatoč nepovoljnim uvjetima u tim sredinama, oblici života koji su nam poznati mogu ondje preživjeti. Ti svjetovi ipak pokazuju kako apsolutno nema znakova da je ondje ikad postojao bilo kakav oblik života — uobičajen ili drukčiji. Kako sve to utječe na evoluciju? Ne baš pozitivno.

Neprijateljska Zemlja

Čak i Zemlja, koja se smatra pristupačnom sredinom za sadašnje oblike života, izgleda tako samo na prvi pogled. Pojava side, epidemije 20. stoljeća, učinila nas je svjesnima prave naravi sredine u kojoj živi suvremeni čovjek. Sida je prouzročena virusom koji napada imunosni sustav i čini tijelo osjetljivim na mnoge smrtonosne bolesti koje mogu biti prouzročene drugim virusima i mikrobima. Sida ukazuje na okrutnu stvarnost da je Zemlja danas onečišćena smrtonosnim virusima i bakterijama koje složeni i osobiti imunosni sustav prosječnog čovjeka i mnogih drugih živih organizama ne može pobijediti. Je li svemir oko nas mnogo gori od toga? Nije teško odgovoriti. Zašto onda život izvan Zemlje nije evoluirao i razvio imunosni sustav koji bi omogućio njegov opstanak? Je li problem u nepovoljnim uvjetima? Oni očigledno nisu zapreka razvoju života. Jasno je da ne postoji takav proces kao što je evolucija.

KOSTI, FOSILI I METODE DATIRANJA

“Dokazi”

Nakon poricanja evolucije iz dviju različitih perspektiva možemo reći da zaista nije potrebno analizirati druge “dokaze” koje evolucionisti iznose u prilog ovoj teoriji. Posredni dokazi, bez obzira na to koliko su jaki, ne mogu stajati ako se nasuprot njima postave nepobitni dokazi. Te posredne dokaze ili, dodao bih, neku njihovu slabu inačicu, evolucionisti su prikupljali sve do danas, pa je poricanje tih “dokaza” prije mogući izbor naše aktivnosti nego potreba. S tim na umu ukratko ću spomenuti neke takozvane “dokaze”.

Metoda ugljika C-14

Ta metoda obično je korištena za određivanje starosti arheoloških nalaza. Taj proces, nekad označen kao “radiokarbonsko datiranje”, uključuje mjerenje raspada atoma ugljika.

Ovo je bit metode ugljika C-14: radioaktivni izotop ugljika, C-14, u atmosferi oblikuju svemirske zrake. Svi živi organizmi apsorbiraju navodno uravnoteženu koncentraciju radioaktivnog ugljika. Kad organizam ugine, C-14 iz organizma se raspada i ne nadoknađuje se. Budući da je moguće odrediti kon-

centraciju ugljika C-14 kod organizma dok je bio živ, a znamo da je potrebno oko 5760 godina da se polovica tog ugljika C-14 raspadne i još 5760 godina za raspad polovice preostalog dijela, i tako redom, mjerenjem preostale koncentracije ugljika moguće je utvrditi koliko je vremena prošlo otkako je neki organizam uginuo.

Očigledna je pogreška u toj tehnici jer zaista ne možemo doznati koliko je ugljika C-14 organizam imao nekad u povijesti o kojoj nemamo mnogo podataka. Evolucionisti uvelike pretpostavljaju da se koncentracija radioaktivnih elemenata u atmosferi — ugljika ili nekog drugog elementa koji mjerimo — nije mijenjala otkako je organizam uginuo i da se od tog razdoblja nije mijenjala ni stopa raspada elemenata. Jesu li te pretpostavke točne?

Mogli bismo pitati evolucioniste na temelju čega to pretpostavljaju. Rečeno nam je da je svemir doživio velike promjene od svojega nastanka. Trenutak prije velikog praska svemir je bio potpuno drukčiji od onoga koji je nastao trenutak nakon velikog praska. Oblaci plinova u svemiru su se kondenzirali i pretvorili u zvijezde i planete. Stvorili su se sateliti oko nekih planeta. Neki planeti su doživjeli evolucionijske promjene čak i nakon svojega formiranja. Neke zvijezde su pale u neutronske zvijezde, a neke u crne rupe. Tijekom pretpostavljenog razdoblja od petnaest milijardi godina svemir je doživio više promjena nego radionica vrijednog krojača.

Rečeno nam je: “Sigurno je da se sve mijenja, ali ne i intenzitet bombardiranja svemirskim zrakama i stopa raspadanja radioaktivnih elemenata — e, oni su ostali na istoj razini tijekom milijardi godina.” Priroda je, čini se, znala da će arheolozi jednoga dana, samo da bi ostali u poslu, željeti naći fosile koji će izgledati milijune godina stari.

Kako objasniti činjenicu da je sve u svemiru bilo pod utjecajem žestokih promjena tijekom milijardi godina osim intenziteta svemirskog zračenja našega planeta i stope radioaktivnog raspadanja kemijskih elemenata koji su važan i sastavni dio svakog pokušaja da se uspostavi evolucija? Je li "priroda" sklona Darwinu?

Dokazano da se mijenja

Dokazano je da se koncentracija ugljika C-14 mijenja. Jedan od najstarijih poznatih živih organizama na Zemlji je bor s čekinjastim češerima u Kaliforniji. Procijenjeno je da je star 4600 godina. Drugi bor, posječen radi znanstvenog istraživanja, znanstvenici smatraju još starijim. Uspoređivanjem podataka dobivenih metodom ugljika C-14 i onih na temelju godina drveća koje pronalazimo u prirodi pokazano je da metoda ugljika C-14 daje netočne podatke. Netočnost je uočena već za razdoblje koji bismo prema astronomskim standardima mogli označiti kao jučer. Jednostavnim ekstrapoliranjem tog poznatog stupnja netočnosti na duže razdoblje jasno se uočava da je metoda ugljika C-14 mnogo nepouzdanija nego što evolucionisti žele vjerovati. Ako znamo da postoje odstupanja u određivanju starosti metodom ugljika C-14 u tom razmjerno kratkom razdoblju, tko može reći da nije bilo odstupanja u promjeni intenziteta svemirskog zračenja prije više tisuća, milijuna ili milijardi godina.

Dakle, fosilni nalazi za koje se na temelju radioaktivnih metoda datiranja smatra da su stari milijarde godina, zapravo mogu biti stari samo nekoliko tisuća godina. Štoviše, na temelju pretpostavki zasnovanih na jučerašnjim podacima o intenzitetu svemirskog zračenja i stopa raspadanja, ne-

ki organizam može izgledati kao da je star više tisuća ili čak milijuna godina iako je uginuo prije samo nekoliko dana ili mjeseci.

Još jedan sustav za određivanje starosti

Osim metoda zasnovanih na radioaktivnom raspadanju postoji još jedan znanstveni sustav za određivanje starosti. Sastoji se od analize strukturalnih promjena aminokiselina u tijelu nakon njegove smrti. Isti ljudski ostaci bili su analizirani tom metodom, a zatim metodom radioaktivnog datiranja. Ta dva sustava određivanja starosti pokazala su neslaganja između 39.000 i 59.000 godina. Pristaše svake od tih dviju metoda smatraju da je ona druga metoda pogrešna. Jedna od tih “znanstvenih” metoda očigledno mora biti pogrešna. A kakve su ostale? Mnogo su nepouzdanije od ovih.

Da bi ustanovili kad je neki organizam prestao živjeti, neki ljudi su pribjegli staroj i, po njihovom mišljenju, mnogo pouzdanijoj metodi — seansama u kojima prizivaju duhove umrlih i od njih traže odgovore o točnom datumu njihove smrti. Sustav se ne čini baš znanstvenim, ali okuplja mnoge zainteresirane (žive) ljude.

Krhke kosti i nejasni fosili

Materijali kojima se određuje starost u skladu s evolucijom često su veća lakrdija od same metode za utvrđivanje starosti. Kost i fosili koje analiziraju paleontolozi pokazuju mnoga neslaganja i netočnosti — što, naravno, nije iznenađujuće budući da se događaji koje navodno opisuju nisu nikad ni dogodili — jer oni bi trebali ukazati na povijest evolucije, slično kao što stanice gliste ukazuju na

rane stadije prozora na vlak. Navodni “dokazi” nestaju zbog tih neslaganja, a “logično” zaključivanje u pokušaju da se otklone ta neslaganja krhko je kao i same fosilne kosti. Čudno, ali jedini koji “razumiju” kako se svi djelići kostiju i fosila uklapaju zajedno, upravo su oni koji su bili potpuno uvjereni u njihovu “istinitost” davno prije nego što su sami “dokazi” bili otkriveni.

Kosti i fosili bili bi ozbiljnije razmatrani jedino u slučaju otkrića neke od mnogobrojnih navodnih međuvrsta u evolucijskom lancu. To jest, kad bi bilo pronađeno nekoliko članova neke međuvrste, to bi samo pokazalo da su postojale vrste koje su jednostavno međusobno slične. Ili da su pronađeni izolirani članovi nekoliko međuvrsta, to bi samo pokazalo da su neke vrste povremeno proizvodile deformirane članove. I mnoge međuvrste i njihovi članovi trebali bi pokazati nedvosmislene transformacije iz jedne vrste u drugu. Međutim, ne samo da nije pronađeno mnoštvo međuvrsta, nego nije pronađena nijedna međuvrsta. Što će arheolozi učiniti s primjerima izoliranih kostiju i fosila koje moraju objasniti i dati im “značenje”? Ti nalazi govore sami za sebe.

“Znanstvena” metoda za objašnjenje kostiju i fosila umnogome je slična onoj kako psiholozi objašnjavaju neke fenomene, u smislu da ono što vidite uvelike ovisi o tome tko ste i kakve su vaše sklonosti. Dakle, pronađete li tanki konac zatrpan, primjerice, zajedno sa starim kokošjim kostima, i budete li uporni, možete objasniti da je pretpovijesna kokoš imala zube budući da je očigledno koristila konac za čišćenje zuba. Činjenica da nijedan zub nije pronađen samo bi značila da “nebitna” manjkava karika nije još pronađena u toj, inače utemeljenoj teoriji.

“Znanstveno” objašnjenje kostiju i fosila čini neozbiljnim igra u kojoj svako objašnjenje može biti ispravno sve dok ga ne bude moguće pobiti. Ali dokazivanje nekog objašnjenja nije dio te igre, i to iz vrlo jakog razloga. Objašnjenje ne može biti dokazano iz istog razloga zbog kojeg ne može biti ni porečeno — sami po sebi kosti i fosili ne sadrže dostatno takvih činjenica.

Zajedničke osobine

Dvije teme koje smo analizirali — metode određivanja starosti i arheološki zapisi — imaju nešto zajedničko: kad su u uporabi, nijedna od njih niti dokazuje niti poriče evoluciju. Budući da su te grane znanosti ograničene u otkrivanju čvrstih dokaza pri rekonstrukciji prošlih događaja, smatram da ne postoji mogućnost bilo kakve temeljite promjene kad je riječ o evoluciji u budućnosti. Dakle, nije mudro trošiti mnogo vremena na te teme kad se u najboljem slučaju one vrte ukруг.

Kad se krene na utvrđivanje evolucije, ironija je u tome što se evolucionisti većinom pozivaju na fosilne nalaze. Možda to čine iz istog razloga zbog kojega sam ih samo ukratko opisao — jer oni ne objašnjavaju ništa, ni za ni protiv. Ako netko izbjegava mogućnost da njegov stav bude poreknut, koliko je čvrsto taj stav utemeljen?

Kad bi i postojalo mnogo međuvrsta (koje očigledno ne postoje), ni tada ne bi mogle stati u obranu evolucije nasuprot genetici i svemirskim istraživanjima, što je objašnjeno u prošlom poglavlju. Genetička nevjerojatnost evolucije i činjenica da nije otkriven život u svemiru zahtijevaju drugo objašnjenje za te fosilne nalaze. Takvi nalazi ne mogu dokazati da je evolucija genetički moguća

kad suvremena znanost pokazuje da nije moguća, niti mogu ukazati na to da mora postojati život negdje u svemiru kad svemirska istraživanja pokazuju da on ne postoji. Čak i kad bi postojala, takva fosilna otkrića ne bi bila "ozbiljan protivnik" genetici i svemirskim istraživanjima — jer su genetika i svemirska istraživanja s jedne, a takvi fosilni nalazi s druge strane, one koja ne nudi rješenje. Ne treba isticati da fosilni nalazi, ma koliko se danas nastavljalo njihovo objavljivanje, za evoluciju neće biti povoljni osim ako ne budu i dalje zatrpani duboko u zemlji.

NEZNAVSTVENA PRIMJENA ZNAVOSTI

Trnje s ružama

Prije nego što nastavim, želio bih nešto razjasniti. Namjeravam biti izričit pobornik znanstvenog istraživanja, proučavanja i razvoja. Sigurno je da znanstvena otkrića raznoliko utječu na razvoj čovječanstva, od luksuza do zdravlja. Znanstvene teorije su prirodan proces otkrivanja “kako” i “zašto” djeluju prirodni zakoni. Nažalost, postoji tamna strana znanstvenih studija, koja se ne može zanemariti. U nekim pokušajima razvijanja i unaprjeđivanja istraživanja prirode dopušta se da emocije i revnost utječu na objektivnost i odnos prema istini, što nije u interesu znanosti i sigurno ne u interesu želje javnosti da razumije svijet u kojemu živi. Ni ja, prvi, nisam zainteresiran prihvatiti određene teorije kao točne samo zato što su one već “dugo prihvaćene”. Teorije se ne mogu preokrenuti u istinu samo zato što su dovoljno dugo oko nas pa smo naviknuti na njih. Da bi bila prihvaćena kao istinita, teorija mora biti dokazana. A prihvaćanje teorije evolucije u svjetlu mnogobrojnih proturječnih dokaza koji prikazuju evoluciju više kao fantaziju nego kao stvarnost, mora biti označeno kao neznanstveno, bez namjere da se napada na inteligenciju bilo kojega ljudskog bića koje je pod utje-

cajem takve tvrdoglavosti uime znanosti.

Nova vrsta

Nasreću, stalno se povećava broj sposobnih znanstvenika koji napuštaju nepotvrđenu i opovrgnutu teoriju evolucije. Prihvaćanje evolucije očigledno ima malo zajedničkog s poslom znanstvenika. Ako taj trend bude nastavljen, moći ćemo se jednog dana hvaliti znanstvenom zajednicom koja iskreno traži za istinom u njezinoj sveobuhvatnoj primjeni. Tko zna što će se dogoditi u toj novoj graničnoj domeni?

SUNČEV SUSTAV

Plinski oblak?

Teorija evolucije života samo je jedna među “znanostima” koje nisu poduprte činjenicama. Danas se pojavljuju teorije o evoluciji Sunčevog sustava, također neutemeljene na znanstvenim činjenicama.

Teorija koju su prihvatili mnogi znanstvenici u vezi s evolucijom Sunčevog sustava tvrdi da se veliki plinski oblak kondenzirao u ono što danas zovemo Sunce. Čestice toga plina odvojile su se u orbite oko Sunca i kondenzirale u planete, to jest drugi planeti u Sunčevom sustavu navodno su nastali jednako kao Zemlja.

Zvuči li to logično? Možda, ali u 18. stoljeću. Danas svakako ne. Svemirska istraživanja ne podupiru takvo što.

Istraživanje Venere

Sovjetski Savez je 12. veljače 1961. godine lansirao letjelicu “Venera 1” u Sunčevu orbitu. Bio je to jedan od prvih pokušaja istraživanja Venere. Već početkom 1982. letjelice “Venera 13” i “Venera 14” stigle su na odredište i čovjek je spustio na Veneru nekoliko istraživačkih postaja koje su mu poslale valjane podatke na Zemlju. Tijekom tih istraživanja znanstvenicima je postalo bolno jasno da pra-

va Venera ima malo sličnosti s Venerom kakvu su oni zamišljali prije nego što su je istražili.

Venera je nazvana “Zemljinom blizankinom”. Ona je naša najbliža susjeda u Sunčevom sustavu i približno je iste veličine i gustoće kao Zemlja. Iako Venera prima dvostruko više Sunčeve svjetlosti nego Zemlja, jer je bliža Suncu, smatrano je da su uvjeti na njezinoj površini slični onima na Zemlji budući da debeli globalni oblak Venere odbija veći dio viška svjetlosti. Zemlja i Venera nastale su navodno od međuzvezdanih oblaka u istom području svemira, smatrali su znanstvenici, pa bi njihov elementarni sastav uvelike morao biti jednak.

Teorije su procjenjivale da Venerinu atmosferu čine isti plinovi kao i Zemljini i da jedan dan na Veneri traje otprilike isto koliko i dan na Zemlji. Imali smo predodžbu da je riječ o planetu sličnom Zemlji, osim što ima “tamnu džunglu” koja se proteže preko čitave njezine površine. Znanstvenici su mislili da će astronauti, kad se spuste na Veneru, naići na nešto slično londonskoj magli.

Usljedilo je istraživanje Venere, a pogrešne teorije potpuno su zamijenjene činjenicama. Ne samo da uvjeti na Veneri nisu bili onakvi kakve smo očekivali, nego su podaci dobiveni od istraživačkih postaja pokazali kako je nevjerojatno da su Zemlja i Venera mogle evoluirati od istog plinskog oblaka. Utvrđeno je da je Venera mnogo nepristupačnija sredina od “tamne džungle” koja je predviđana. Štoviše, klima na Veneri je nepristupačnija od klime na bilo kojemu drugom planetu u Sunčevom sustavu. Od znanstvenika su bili razočaraniji jedino tigrovi u Bangladešu koji su bili uvjereni da će nakon smrti dospjeti u džunglu Venere.

Evo kako otprilike stoje stvari na Veneri: temperatura iznosi oko 500 °C. To je lijepo vrijeme za

odmor ako želite biti okrugao crv sa slabom cirkulacijom. Ugljični dioksid čini 97% njezine atmosfere, dok Zemljina atmosfera ima oko 90% dušika i kisika. Svijetli sunčani dani na Veneri ne postoje: svaki dan je veoma oblačan. Ako se Sunce i pojavi, ne možete otići na plažu jer na Veneri nema mora. Venera je tako suha da relativna vlažnost rijetko dostiže 1%. Zaboravite ono o "malo vode na dlanu". Osim toga, kiša je posljednja stvar koju biste tamo poželjeli. Takva kiša bi otopila sumpor, živu, olovo, kositar i većinu stijena. Ako bi stigao u takvo podneblje, majmun Toto bi tražio odjeću od kaljenog čelika, a Tarzan bi nosio nešto mnogo jače nego što je "prirodna odjeća".

Ako i dalje mislite da su uvjeti na Veneri slični onima na Zemlji, ipak vam ne bih savjetovao da tamo živite.

Tlak je na Venerinoj površini 90 puta viši od onoga na Zemlji, što je otprilike isto kao kad biste se spustili 800 metara u dubinu oceana. Sunce izlazi na zapadu, a zalazi na istoku. Jedan dan na Veneri traje otprilike kao osam mjeseci na Zemlji. Bračni par koji bi živio na Veneri mogao bi imati bebu gotovo svakog "dana".

Ponovno proturječnosti

Od svih velikih razlika između Zemlje i Venere jedna osobito ukazuje na važno i očigledno pitanje: ako su Zemlja i Venera nastale od istog plinskog oblaka, kako je onda 70% Zemljine površine prekriveno vodom, a na Veneri postoje samo tragovi vode i vlažnost iznosi oko 1%? Što se dogodilo s vodom na Veneri? Ili, odakle je stigla sva ta voda na Zemlju?

A onda — teorije

Jedna teorija, a možda čak i jedina koja govori o tome kamo je otišla voda s Venere, tvrdi da je prije više milijuna godina efekt staklenika Venerine atmosfere prouzročio da se njezina temperatura podigne na više od 1100 °C. Zato se voda pretvorila u vodik i kisik. Vodik je otišao u svemir, a kisik je s usijanim stijenama oblikovao koru Venere.

Zašto postoji velika količina vode na Zemlji? Znanstvene studije pokazuju da je Zemlja tijekom svojega pretpostavljenog formiranja bila dovoljno topla da je do današnjeg dana zadržala usijanu unutrašnjost. Dakle, ako je i Zemlja prošla kroz razdoblje velikog usijanja, zašto voda nije doživjela istu sudbinu kao voda na Veneri? Tijekom hlađenja na Zemlji bi ostalo otprilike isto onoliko vode koliko je ima danas na Veneri — gotovo nimalo.

Ne postoje dokazi da je ikad postojala velika količina vode na Veneri. Tamo nema jaruga, kanala ili kratera koji bi ostali prazni od oceana, jezera ili rijeka. Kad bi sva voda sa Zemlje iščeznula, ostavila bi za sobom nevjerojatan prirodni reljef.

Ponudjen je odgovor da možda visoka temperatura na Veneri nije nikad dopustila da voda prijeđe u tekuće agregatno stanje. Zašto onda nema vode na Marsu? Mars je hladniji i udaljeniji od Sunca nego Venera i Zemlja, nema toplu atmosferu, ali je vrlo suh planet. To jest, Mars nema takvu vrstu atmosfere koja bi mogla spriječiti proces kondenzacije vode ili prouzročiti da ona iščezne, kako se to navodno dogodilo na Veneri. Ipak, Mars ima samo malo leda na polovima i tragove vodene pare u atmosferi. Nema oceane, mora, glečere, čak ni jezerca. Kamo je iščeznula sva voda s Marsa? Ili, zašto je nema bar malo?

Činjenica da je 70% Zemljine površine prekriveno vodom s evolucijskog je gledišta neobjašnjiva. Jesu li planeti zaista evoluirali od istog materijala iz svemira? Jesu li uopće evoluirali? Sigurno je da se to nije dogodilo. Kako objasniti da se tri planeta nalaze jedan pokraj drugog — jedan kao užarena peć, drugi kao sušna pustinja, a treći prekriven vodom? Je li to nastalo evolucijom? Razmislite još jednom.

I dok budete razmišljali, pokušajte objasniti zašto Zemlja ima magnetno polje, a Venera ga nema. I zašto se Venera okreće u suprotnom smjeru u odnosu na druge planete. I zašto je većina planeta zaravnjena na polovima, a Venera je zaobljena. I zašto je površina Venere glatka u usporedbi s površinom Zemlje i Marsa? Je li to zato što su planeti u Sunčevom sustavu nastali istim evolucijskim procesom? Nema boljeg dokaza od samih planeta da teorije kojima se objašnjava planetarna evolucija “ne piju vodu”.

Bolja teorija

Možda je potrebna zamišljena teorija glede nestanka vode s Venere: prije oko 648 milijuna godina sedam milijardi malih izvanzemaljaca spustilo se na Veneru u svemirskom brodu veličine indonezijskog vulkana Krakatau. Popili su svu vodu, a onda odletjeli na Zemlju.

Teorije ne mijenjaju činjenice

Pitanje o postojanju znanstvenih dokaza o evoluciji planeta trenutačno nije najvažnije. Postoji mnogo važnije pitanje: imaju li teorije o evoluciji planeta bilo kakav smisao? Unatoč snažnom napadu “znanstvenih” teorija koje ponekad ostavljaju doj-

am da su smislene, svemirska istraživanja dokazuju njihovu besmislenost.

Zanimljivo je da točna klimatska predviđanja na Zemlji utječu na dnevne događaje. Razvoj vremenskih prilika kao što su vjetrovi i orkani nekad se ne može točno predvidjeti ni za razdoblje od samo 24 sata. Ali postoje “stručnjaci” koji sa začuđujućom sigurnošću tvrde kako su vremenski uvjeti na Veneri tijekom navodnih milijardi godina prouzročili da čitavi oceani iščeznu u svemir ili odu u stijene. Kad bi neki znanstvenici otišli živjeti na Veneru, možda bi nam davali bolje vremenske prognoze na Zemlji.

Novi “alati”

Problem je očigledno u tome što znanstvenici pokušavaju odgonetnuti nove zagonetke pristigle od svemirskih istraživanja, ali zastarjelim “alatima” — starim teorijama. Vrijeme je za prestanak zlouporabe tog alata u uzaludnom pokušaju podudaranja s činjenicama. Sad treba uporabiti nove alate. Potrebne su nam teorije koje će se poklapati s činjenicama ne težeći pritom objasniti ono što ne mogu. Trebaju nam teorije koje neće zastarjeti svaki put kad znanost napravi korak naprijed. Možda će se takve teorije pojaviti kad konačno shvatimo da gotovo svaka materijalna pojava mora imati svoj nastanak i da svaki nastanak ne mora biti materijalne naravi.

KOMENTAR

Što nas to zadržava?

Upravo smo opovrgnuli teoriju evolucije s triju različitih strana. Pokazali smo da biološka evolucija nije genetički moguća, da svemirska istraživanja pokazuju nemogućnost bioloških sustava da evoluiraju, da je besmislena čak i evolucija Sunčevog sustava. Ali zašto onda još uvijek postoje ljudi koji vjeruju u teoriju evolucije?

Pročitao sam znanstveni rad koji ističe složenost oka. Umjesto zaključka da evolucija nije genetički moguća, taj rad pokazuje da je evolucija realnost i da je nekoliko savršenih dijelova oka evoluiralo istodobno — scenarij s tako velikim stupnjem nemogućnosti koji tu teoriju čini potpuno besmislenom. Samo taj znanstveni rad dostatan je da neke uvjeri u evoluciju. Iako će biti korišten u određene svrhe, neće moći poduprijeti teoriju evolucije. Zašto?

Napisana je opširna literatura koja opovrgava teoriju evolucije. Mnoge od tih knjiga imaju više stručnih termina nego ova. Iako neke jasno pokazuju neozbiljnost teorije evolucije, očigledno ne uspijevaju uvjeriti sve ljude u besmislenost njezinog prihvaćanja. Zašto?

Za pobijanje cijele teorije nije potrebno opovrgavati svaki oblik evolucije. Želimo li dokazati da se svemirski brod neće nikad spustiti na Mjesec, nije

potrebno pokazati da je svaki njegov dio neprimjeren konstruiran. Jednostavnim dokazivanjem da barem jedan vitalni dio u projektu spuštanja na Mjesec nije funkcionalan — motor za pokretanje, sustav za navođenje, uređaj za spuštanje na Mjesec — čini cijelu misiju nemogućom. Tako je i s evolucijom. Oспорavanje samo jednog njezinog vitalnog dijela ujedno je osporavanje cijele teorije. Dakle, svatko tko upozna samo jedan oblik nemogućnosti evolucije trebao bi je odmah odbaciti. Svatko tko se susretne s bezbroj dokaza protiv te teorije odnosit će se prema njoj kao prema vrućem kumpiru. Zašto svi ti dokazi protiv nje tako slabo utječu na neke ljude?

Mislim da je problem u “pobjedi na pogrešnom polju”. Moje iskustvo pokazuje da mnogi laici koji vjeruju u evoluciju malo znaju o njoj. Ili su skloni toj teoriji ili jednostavno vjeruju znanstvenicima koji je zastupaju. Vjerujem da je to razlog zašto sva literatura koja osporava teoriju evolucije nije uspjela jače utjecati na ljude. Ako neki ljudi nisu nikad obraćali dovoljno pozornosti na znanstvenu razinu onoga o čemu su slušali da je teorija, kakva je svrha stručno objašnjavati da neka teorija nema smisla? Ni jasno razumijevanje, ni logika, a ni opravdanost same teorije neće biti razlog da je odmah prihvate ili ne prihvate. Nastavljanjem osporavanja evolucije i dalje samo “pobjeđuju na pogrešnom polju”. Ono nije važno u prihvaćanju ili neprihvaćanju određene teorije. Problem je u opažanju onoga tko odbija vjerovati da je divlja životinja mrtva bez obzira na to što njezin leš leži ispred njega. Zato smatram da je pitanje vjerovanja u evoluciju izvan domene znanstvenog prihvaćanja. Izgleda da znanstvene činjenice slabo utječu na neke ljude. Za njih je to pitanje osobnog izbora.

Vjerujem da je evolucija više psihološki problem nego stručnoznanstveni. Nakon osporavanja evolucije na znanstvenoj razini, kao što su to činili i drugi prije mene i možda nešto drukčije, sad bih želio dotaknuti psihološki oblik ove teorije. Tražnje za razlozima ili uzrocima koji ne ovise o znanstvenim dokazima, a u pozadini su slijepog prihvatanja evolucije, možda nam može pomoći da otkrijemo vrstu svjetla koja je potrebna da bi neki otkrili pravi put. Možda će ukazivanje na logiku koja je pogrešna ili potpuno izmijenjena zbog osjećaja nekima pomoći da vide evoluciju u njezinom pravom svjetlu — kao nevjerojatnu izmišljotinu suvremene mašte.

Dakle, u sljedećim poglavljima ću pokazati da je prihvatanje evolucije od laika vrsta dvostrukih standarda u logici, to jest vrsta “logike” na osnovi koje neki ljudi prihvaćaju “znanstvene” teorije nije ista vrsta logike prema kojoj očigledno žive.

NEPOZNATI PLANETI

Prihvaćanje bez potkrijepljenosti dokazima

Prije nego što prikazem neopravdan način kako laici prihvaćaju neke znanstvene teorije, prijeko je potrebno, kao što ćete uskoro vidjeti, ponovno analizirati neke čudne i neobjašnjive nalaze u našem Sunčevom sustavu kao dodatak onima koji su spomenuti.

Mjesec

“Apollo 11” poletio je 16. srpnja 1969. godine s tročlanom posadom u kojoj su bili Neil A. Armstrong, Edward E. Aldrin i Michael Collins. Njihov zadatak je bio iskrcavanje na Mjesec. Ta misija je bila prvi pokušaj da se istraži neko nebesko tijelo izvan našeg planeta, što je izazvalo nevjerojatnu medijsku pozornost. Prvi čovjekov korak na Mjesecu bio je prikazivan na televizijskim postajama toliko puta da je moja papiga naučila kazati: “Mali korak za čovjeka, velik skok za čovječanstvo.”

Prije ispitivanja Mjeseca široko je bila prihvaćena teorija “mrtvog kamena”. Znanstvenici su vjerovali da su sile koje su dovele do nastanka Mjeseca mogle jedino proizvesti “mrtvo tijelo”. Očigledno nisu mogli predvidjeti bilo kakvu aktivnost ili povijest aktivnosti na Mjesecu — vatre, vulkana, usijanih stijena.

Otkad je Apollov program završen, astronauti su donijeli tako mnogo kamenja s Mjeseca da je "pun mjesec" nekima izgledao stanjen. Kamenje je godinama analizirano, a nalazi su doveli do zaključka: Mjesec nije bio sasvim "mrtav planet". Mjesečevo kamenje tvorili su različiti vulkanski materijali. U nekim razdobljima svoje povijesti Mjesec je možda bio preplavljen oceanima usijanih stijena. Znanstvenici su zaključili da je Mjesec nekad bio pozornica toplinske, kemijske i mehaničke aktivnosti velikih razmjera.

Teorije vezane uz evoluciju Mjeseca bile su izmijenjene. Ali nisu ih izmijenili znanstvenici nego samo Mjesečevo kamenje. Mjesec je sad postao "nekađašnji mali živi planet", a ne više "mrtvi planet". I bez obzira na to što njegova vanjska aktivnost izgleda kao da je zamrla, postoje spekulacije da je unutrašnjost Mjeseca još uvijek aktivna.

Nije jasno odakle je došao taj Mjesečev "život".

Ironija je da su znanstvenici prije početka Apollovog programa imali tri osnovne teorije glede nastanka Mjeseca. Prva, da je Mjesec stigao iz vanjskog svemira i nekako dospio u svoju sadašnju orbitu. Druga, Mjesec je komadić koji se odlomio od Zemlje i ušao u sadašnju orbitu. Treća, Mjesec je nastao zbijanjem manjih komadića materijala iz svemira. Čudno je da znanstvenici nisu nikad bili sigurni u to jesu li prva i druga teorija uopće fizički moguće. I Apollov program je bio završen, a znanstvenici se nisu približili rješenju problema. Iako stijene daju djelomično objašnjenje o sastavu Mjeseca, izazvale su velik misterij glede svojega nastanka i formiranja.

Tako je pitanje Mjesečeva podrijetla prošlo put od pogrešnog gledišta prije istraživanja do nemoćnosti objašnjenja nakon istraživanja.

Saturn

Letjelica "Voyager" je 25. kolovoza 1981. proletjela pokraj Saturna. Ponovno su činjenice izazvale smijeh u vezi s tadašnjim teorijama. Ne bismo bili dalje od istine o Saturnovim prstenovima da smo ih smatrali zbirkom peciva međugalaktičnih stvarjenja.

Nakon istraživanja znanstvenici su opisali Saturnove prstenove riječima poput "nečuveni", "zbu-njujući", "izluđujući", "zagonetni". Ono što su znanstvenici nekad smatrali sustavom prstenova s "dobro poznatom" strukturom postalo je zbu-njujući sustav tisuća prstenova. I Saturnovi prstenovi su iznenada postali zbu-njujući misterij. Znanost je opet prizvala fiziku da to objasni. Kako su nastali? Kako mijenjaju oblik?

Misteriji vezani uz Saturn ulaze u područje šire od samog nastanka prstenova. Jedna svemirska letjelica uhvatila je snažne radiovalove koji su bili oko milijun puta snažniji od valova što ih odašilju Saturnovi prstenovi. Otkriće je bilo zbu-njujuće i neočekivano pa su znanstvenici mislili da su se pokvarili instrumenti na letjelici. Ti radiovalovi su ostali nerazjašnjen misterij sve do danas, baš kao i sami prstenovi.

Neki smatraju da će proći godine dok znanstvenici objasne sve ono na što su naišli tijekom istraživanja Saturna i njegovih prstenova. Drugi nisu tako optimistični i smatraju da objašnjenja nikad neće biti.

Uran

Nakon osam godina putovanja i pet milijardi prijeđenih kilometara letjelica "Voyager 2" je 24. siječnja 1986. proletjela na udaljenosti od oko 80.000

kilometara od Urana. Informacije koje su dospjele do Zemlje još jednom su pokazale samo to da zais-ta malo znamo o fizici svemira.

Ni Uran nije ništa manja zagonetka. Taj planet leži na svojem boku. Umjesto polutnika, jedno od njegovih polarnih područja okrenuto je prema Suncu. Dodatna zagonetka je os magnetnog pola nagnuta za 55 stupnjeva prema osi vrtnje. Kod Zemlje ta udaljenost iznosi samo oko 12 stupnjeva.

Od pet glavnih satelita koji okružuju Uran je-dan je osobit. Satelit pod imenom Umbrijel zapa-njio je znanstvenike. I dok druga četiri satelita imaju duge grebene, ledenjačke tokove i duboke usjeke koji predočavaju znakove unutrašnje aktivnosti, sa-telit Umbrijel nema ništa od toga. Izjava doktora Laurencea A. Soderbloma odražava zbunjenost znan-stvenika: "Stisnut između objekata koji su vrlo ak-tivni, postoji jedan (Umbrijel) koji je vrlo taman, star i neaktivan." Soderblom ukazuje na to da su znanstvenici bili neuspješni u objašnjavanju zašto je Umbrijel tako različit od drugih satelita.

Nakon promatranja fotografija još jednog Ura-novog satelita, zvanog Miranda, znanstvenici su ga opisali kao jedan od najtamnijih svjetova u Sunče-vom sustavu. Njegove osobine su zbunjujuće kao i Umbrijelove, ali još uočljivije.

Doktor Edward C. Stone, s Instituta tehnologije Kolumbija, sažeo je taj opis: "Uranov sustav je pot-puno drukčiji od svega što smo dosad vidjeli."

Porazno iskustvo

Zar je moguće da je naše razumijevanje sve-mirske fizike u ovim danima velikog tehnološkog napretka još uvijek toliko plitko da ne možemo primjereno objasniti neka otkrića u našem vlasti-

tom Sunčevom sustavu? Dodamo li tome novu za-gonetku, Saturn i Uran sami po sebi još jače pobi-jaju već porečene teorije. Istraživanje tih planeta pokazuje da postoje pojave u Sunčevom sustavu koje prkose postojećim objašnjenjima čak i nakon njihovog otkrića. Ne samo da poriču postojeće teo-rije, nego je i naše cjelokupno znanje o znanosti nedostatno da bismo objasnili neke postojeće po-jave.

A govorimo o pojavama koji su razmjerno blizu, ne milijune ili milijarde svjetlosnih godina daleko od nas. Govorimo o događajima u našem dobu, a ne o dalekoj prošlosti svemira.

Pitanja koja su dovela do razočaranja i zabri-nutosti pri proučavanju Sunčevog sustava postat će jasnija u sljedećem poglavlju.

Nedokučivi svemir

Do danas su svemirska istraživanja, s posadom ili bez nje, otkrila svijet zanimljivih, složenih, zbu-njujućih, očaravajućih i čak strahopoštovanja vri-jednih pojava. Razumjeli ih mi ili ne, svemir u kojemu živimo izgleda kao vrlo uređen sustav ili skupina manjih sustava koji skladno djeluju. Svaka njego-va sastavnica djeluje u okviru složenih, točnih i jasno definiranih prirodnih zakona. Ako ne bi bilo tako, svemir ne bi mogao opstati kao takav, vrlo složen, tijekom dužeg razdoblja, kamoli tijekom mi-lijardi godina. Kad bi zakon gravitacije prestao funk-cionirati tijekom samo jednog trenutka, sva bi ne-beska tijela promijenila svoje orbite. To bi za život na Zemlji bilo katastrofalno.

Kad bi snažne sile koje drže zajedno subatom-ske čestice prestale djelovati, sva tvar u svemiru bi

se raspala. Prirodni zakoni djeluju svakog trenutka tijekom svakog dana i s najvećom preciznošću.

Svemir sadrži atomske i subatomske čestice koje nisu vidljive golim okom, a nekad ni uz pomoć najsuvremenijih instrumenata. Čine ga planeti, zvijezde, velike galaksije koje se prostiru duž više tisuća svjetlosnih godina u svemiru. Neke se čine tako daleko od Zemlje da izgledaju kao točkice na nebu. Prirodni zakoni su tako složeni da istodobno održavaju milijune životnih oblika na našem planetu i cjelokupnost svemira kao cjeline. Najinteligentnijim ljudskim bićima bilo bi teško, ako ne i nemoguće, čak i zamisliti složeniji sustav koji bi mogao nastati od bilo čega što im je poznato.

I kako suvremeni čovjek sve više uči, jedva počinje uvidati vrh ledenog brijega glede složenosti prirodnih zakona. Postoje ljudi koji čitav svoj život posvećuju otkrivanju i proučavanju prirodnih zakona. Liječnici proučavaju medicinu, astronomi nebesa. Biolozi proučavaju mnogobrojna živa bića, fizičari prirodne zakone koji upravljaju svemirom pa sve do onih koji upravljaju događajima na kvantnoj razini. Popis se nastavlja. Ipak, nijedan od tih napora nije doveo do potpunog znanja o nekom predmetu. To se još nije dogodilo. Netko može pomisliti da nakon svih znanstvenih otkrića, dostignuća i napretka u 20. stoljeću takvo potpuno znanje leži u nekoj vidljivoj budućnosti. Ali to nije slučaj. Često je upravo suprotno. Neke grane znanosti postaju, čini se, sve neuhvatljivije kako se razvijaju. To je utvrđeno za fizički svijet koji se može "vidjeti i dohvatiti". A što tek kazati za duhovni aspekt?

Inteligentan čovjek danas se pita: "Kako je nastala sva ta očaravajuća složenost?"

Veliki prasak?

Znanstvenici su prihvatili teoriju koja se zove veliki prasak. Ona nema nikakve veze s nekim ustankom. Nakon završetka svakog ustanka ostaje uništenje i pustoš. Ali nakon završetka tog pretpostavljenog velikog praska navodno su nastali jednostavni plinovi koji su nekako evoluirali u visokoorganiziran i složen svemir. Kako?

Pristaše velikog praska smatraju da je svemir nastao prije deset do dvadeset milijardi godina. Tada je "nešto" eksplodiralo. Otad se svemir širi. Sve je u njemu evoluiralo od ostataka te eksplozije.

Razmotrimo može li se to objasniti. Unatoč činjenici da bi svaka izazvana eksplozija proizvela kaos i razaranje, kazano nam je, suprotno svakoj logici, da je eksplozija bila početak procesa oblikovanja nevjerojatno složenog sustava koji nazivamo svemir. Što biste pomislili ako bi vam netko rekao da će eksplozija Rubikove kocke dovesti do nastanka još složenije kocke? Najnormalnije je shvaćanje da će eksplozija izazvati raspadanje i nesređenost. Nakon što uništimo sustav, zar nije besmisleno očekivati da će iz dobivenog kaosa nastati složeniji i organiziraniji sustav od prethodnog? Kad razmišljamo o događajima nakon eksplozije, nerealno je očekivati da sustav zadrži čak i prethodnu razinu složenosti, a kamoli da evoluiru u nešto mnogo složenije.

Evo primjera: ako uzmete svaki vijak, zavrtnj i druge dijelove potrebne za konstrukciju automobila, stavite ih na bombu i zatim je aktivirate, biste li očekivali da će nakon eksplozije doći do slučajnog oblikovanja automobila? Koliko puta bi trebalo pokušati s eksplozijom svih dijelova da bi nastao funkcionalan auto? Petnaest milijuna puta? Sedam-

naest milijuna puta? Ili mislite da se to neće nikad dogoditi? Sigurno je da će svi dijelovi oblikovati drukčiji raspored i oblik nakon svake eksplozije — raspored koji bi možda nadahnuo nekog apstraktnog umjetnika. A možda biste i sami bili nadahnuti da upitate “gdje je metla”. Ali misliti da biste nakon toga mogli ući u automobil i malo se provozati znači potpuno nijekanje zakona vjerojatnosti s gledišta inteligentnog oblikovanja. Ako izazovete eksloziju dijelova automobila, dobit ćete samo gomilu otpada. A možda i nekoliko modrica na glavi od razbacanih dijelova. Ali to je to.

Znanstveno prihvaćena teorija nastanka i evolucije našega svemira zapravo kaže: ako izazovete eksploziju dijelova automobila, dobit ćete nešto mnogo više od automobila — možete slučajno dobiti nadzvučni zrakoplov ili svemirski brod! To je bolja priča od one koju vam pričaju prodavači automobila.

Neprihvatljivo od same znanosti

Smatrate li besmislicom zamisao da kaos može slučajno proizvesti oblik i organizaciju, onda vam čestitamo! Imate dara za termodinamiku. Drugi zakon termodinamike kaže da se korisna energija smanjuje pa se stanje sredenosti pretvara u stanje nesredenosti i, konačno, u stanje neorganiziranosti i raspada.

Stav da veliki prasak može biti začetak svemira kakav je naš izravno je kršenje tog zakona. U scenariju velikog praska, u kojemu sredenost ne ulazi u kaos, događa se upravo suprotno — kaos ne samo da se pretvara u organizaciju, nego i u očaravajući sustav nezamislive složenosti. To očigledno nije u skladu sa znanstvenim načelima i sigurno nije u skladu s logikom.

Kad se suoče s drugim zakonom termodinamike, koji se suprotstavlja evoluciji života, mnogi znanstvenici odgovaraju da on ne može biti primijenjen na "otvoren sustav". Zemlja je, kažu oni, otvoren sustav tako da je pod utjecajem sustava iz svemira. Ali prihvatimo da se taj zakon ne može koristiti protiv dokaza o navodnoj evoluciji života na Zemlji. (Već smo govorili o životu na Zemlji s gledišta genetike i svemirskih istraživanja.) Međutim, kako odbaciti drugi zakon termodinamike na razini cijelog svemira? Čitav svemir ne može biti otvoren sustav — ne postoji sustav izvan njega koji bi mogao utjecati na njega. Čak i kad bismo otkrili "druge svemire" (načinjene od antitvari, primjerice), to i dalje ne bi činilo svemir otvorenim sustavom. Sve što otkrivamo postaje dio "velike slike" cijelog svemira ili velikog supersvemira. Pa kad sve razmotrimo, neizbježno se susrećemo s jednim velikim zatvorenim sustavom. Kako je taj cjelokupni sustav postao funkcionalan stroj nezamislive savršenosti slučajnim procesom?

Odgovor glasi: nije nastao slučajno, jer to nije mogao. Ne postoji bilo kakva logička ili znanstvena osnova da se svemir razvije iz kaosa. Takav događaj zahtijeva "vanjsku" silu. A budući da smo već uključili doslovno "sve" u našu definiciju "svemira", ne postoji vanjska sila koja bi preostala. Iz toga slijedi: budući da svemir postoji i vrlo je složen sustav, jedina mogućnost njegovog nastanka može doći pomoću sile koja nije ograničena našim fizičkim svijetom. Ukratko, govorimo o sili koja nije slična ničemu što znamo na materijalnoj ili znanstvenoj razini — nego nečemu što pripada duhovnoj domeni. Možda je upravo to taj duhovni aspekt, ta jedina ispravna logična opcija koju znanstvenici pokušavaju izbjeći.

Na trenutak ćemo zaobići analizu duhovnih implikacija materijalnog svemira i obratiti pozornost na nešto važno: struktura našeg svemira pokazuje, poput genetike, visok stupanj inteligencije i istančanosti u svojem obliku i primjeni. Inteligencija koja je ovdje potrebna možda je tako neizbježna da neki pojedinci jednostavno smatraju to nevjerojatnim za razmatranje. Ali pripisivati slijepom slučaju superfenomenalan podvig u razvoju svemira nije odgovor. Osim što nije znanstveno, neozbiljno je i ispod svake razine razmišljanja. Očigledno je da ne postoji dokaz koji bi podupro takav događaj. Samo postojanje svemira nije dokaz da je on nastao slučajno. Ako ništa drugo, svemir pokazuje sve naznake da je oblikovan pomoću inteligencije. Proučite li bilo koju granu znanosti, lako ćete uočiti inteligenciju u oblikovanju i primjeni prirodnih zakona na svakoj razini. Zato je mnogo znanstvenije uzeti to u obzir nego prihvatiti fantaziju koja se ne može znanstveno i logički opravdati.

Dvostruki standard

Sad se vraćamo na nešto što smo spomenuli u prethodnom poglavlju — “dvostruki standard” u logici pomoću kojega neki ljudi prihvaćaju znanstvene teorije.

Kad laik prihvati teoriju evolucije bez posjedovanja znanja o njoj, svoje povjerenje očigledno poklanja onima koji iznose tu teoriju. Ono je nekad izraženo riječima: “Oni su znanstvenici, znaju o čemu pričaju.” I to je ta vrsta slijepog povjerenja na kojoj je zasnovana laikova logika u odnosu na znanost, drukčija od one koju svakodnevno primjenjuje u životu.

Kako to?

Prema podacima dobivenim ispitivanjem svih planeta i satelita u Sunčevom sustavu, što je istaknuto u prethodnim poglavljima, pokazano je da je teorija evolucije prepuna neobjašnjenih zagonetki, misterija i proturječja. Neka od tih otkrića su izvan sadašnjeg razumijevanja znanosti. Neka su čak i izvan bilo čega što smo očekivali da ćemo razumjeti u godinama koje su pred nama. Štoviše, neke pojave izvan Sunčevog sustava tako su zbujujuće da ih znanstvenici mogu objasniti samo pomoću nepoznatih pojava kao što su crne rupe i kvazari, koji su sami po sebi samo teorijski pojmovi. Neke pojave izvan Sunčevog sustava ne mogu se objasniti čak ni pomoću teorijske znanosti, a neke na kvantnoj razini tako su zbujujuće da jednostavno prkose suvremenom razumijevanju i logici.

Kad znanstvenici počnu objašnjavati “kako je sve to nastalo”, kako to da ostavljaju dojam potpunog razumijevanja prirodnih zakona koji upravljaju cjelokupnim svemirom tijekom pretpostavljenih više milijardi godina? Zar ne bi trebalo da netko najprije besprijekorno razumije ono što se događa u njegovom vlastitom “dvorištu”, našem Sunčevom sustavu, prije nego što počne objašnjavati mehanizme cijelog svemira? Svakako je čitav svemir mnogo složeniji od našeg “malog i slabašnog” Sunčevog sustava. I zar takvi “stručnjaci” ne bi trebali besprijekorno poznavati kvantnu mehaniku i mehaniku udaljenih nebeskih tijela koja danas promatraju prije nego što pokušaju opisati događaje što su navodno doveli do nastanka svih tih pojava prije više milijardi godina? Sigurno je da se događaji od prije više milijardi godina ne mogu lakše objasniti nego oni koje danas promatramo. Kako onda netko može ozbiljno tvrditi da razumije kako se naš svemir razvio u sadašnje stanje?

Možda bismo trebali bolje upoznati dimenzije svemira da bi to pitanje imalo odgovarajuću perspektivu:

Promjer Sunca iznosi 1,4 milijuna kilometara. Sunčev sustav ima promjer od oko 14,5 milijardi kilometara. Naši najbliži susjedi izvan Sunčevog sustava su zvijezde Proksima i Alfa Kentauri, udaljene od nas četiri svjetlosne godine. (Jedna svjetlosna godina iznosi oko 10 milijuna kilometara. Tu udaljenost svjetlost prijeđe brzinom od 300.000 kilometara u sekundi tijekom jedne godine.) To su samo dvije od milijardi zvijezda koje čine galaksiju Mliječna staza. Pretpostavlja se da prosječna galaksija ima promjer od oko 100.000 svjetlosnih godina. Mliječna staza je samo jedna galaksija u lokalnoj skupini od 30 galaksija koje zauzimaju oko tri milijuna svjetlosnih godina. Ako biste se kretali tom nevjerojatno velikom brzinom svjetlosti, trebalo bi vam oko tri milijuna godina da prijedete samo tu lokalnu skupinu od 30 galaksija.

Procijenjeno je da postoji bar deset milijardi galaksija u svemiru.

Razmislite li o tim razmjerima, počinjete sa strahopoštovanjem gledati na to mjesto koje obično nazivamo svemirom.

A kad čujemo za teorije o postojanju pojava za koje se vjeruje da su daleko u svemiru — crne rupe, supernove, kvazari, pulsari, neutronske zvijezde — počinjemo shvaćati da “drugi kraj” svemira nije samo jako daleko, nego da sadrži i čuda za koja se prije nekoliko godina smatralo da su negdje između znanstvene fantastike i besmisla. Čak je i danas većina tih objekata spekulativna i daleko od jasnog razumijevanja.

Je li to svemir koji je nastao kroz niz slučajnih događaja prije više milijardi godina? I tko je izmi-

slio takav plan? Jesu li ga izmislili isti ljudi koji su nam ponudili “dobre” odgovore o našem Sunčevom sustavu?

Još uvijek ne razumijemo kako funkcioniraju pojave koje su daleko u svemiru, kako funkcionira Sunčev sustav i naš planet Zemlja. Ne razumijemo u potpunosti kako funkcioniraju bezbrojni živi organizmi na našem planetu, kako funkcioniraju čak i neki sićušni organizmi kao što su bakterije i mnogobrojni virusi, kako funkcioniraju subatomske čestice koje su toliko važne za naše postojanje. Ali nekako razumijemo procese koji su navodno prouzročili da sve to nastane prije više milijardi godina i da evoluirao. Vuče li nas netko za nos?

Kako neki znanstvenici mogu jednostavno prihvatiti teorije o nastanku svemira tako nezamislivih dimenzija i složenosti, i to oni isti znanstvenici koji su zbunjeni svaki put kad pomoću letjelica dobiju informacije o nekom dijelu svemira? Kako netko može prihvatiti teorije o nastanku svemira, koje podrazumijevaju i nastanak osnovnih elemenata tvari, kad se još uvijek nedostatno zna o samim tim elementima? Zar nije očigledno da je naše razumijevanje svemira u najboljem slučaju plitko?

Pusti priču — gdje je logika?

Problem postaje složeniji kad se prihvati nacrt o dvostrukim standardima. Najveći je misterij kako neki ljudi vjeruju u takve znanstvene teorije, a kad dođe do istih situacija u praktičnom životu, uočavaju njihovu bjelodanu besmislenost. Zamislite da vam mehaničar tri sata objašnjava kako funkcionira vaš bicikl i pritom ga rastavlja na dijelove. Potanko opisuje kako rade zupčanici i drugi dijelovi, kako djeluje trenje, sila akcije i reakcije itd.,

a onda vam kaže da je vaš bicikl osobito lijep. Možda poželite ponovno rastaviti svoj bicikl i još bolje ga upoznati. No hoćete li se koristiti istom “mehanicom” kad budete rastavljali automobil? Ili, još bolje: hoćete li pomoću iste mehanike objašnjavati proces letenja zrakoplova? Tko neće pomisliti: “Bilo bi nepošteno reći da netko tko se ne razumije u bicikle govori o zrakoplovima i drugim složenim sustavima.” Mnogi ljudi ne razumiju kako lete papirnati zmajevi, a upuštaju se u objašnjenje kako lete zrakoplovi.

Zar onda nije čudno kad znanstvenici pričaju o nastanku i funkcioniranju velikog i vrlo složenog svemira koji navodno postoji više milijardi godina, a još uvijek ne razumiju pitanja vezana uz Sunčev sustav? Kako znanstvenici, koji slabo poznaju zakone po kojima funkcionira Sunčev sustav, mogu biti sigurni u razumijevanje sila koje tako dugo pokreću čitav svemir?

Odgovor je, naravno, da znanstvenici očigledno nemaju primjereno znanje u vezi s procesima koji se danas događaju u svemiru, a još manje znaju o procesima koji su se nekad događali. Olako prihvaćanje teorija o nastanku i evoluciji svemira pokazuje kolika razina snošljivosti postoji u pogrešnom objašnjavanju znanstvenih pitanja kojima se u praktičnom životu prilazi potpuno drukčije. I tako se uspostavljaju dvostruki standardi — a to nije osobina znanosti i znanstvenog mišljenja. Možda takav stav ovisi o osobnim gledištima. Međutim, kad se krene u traganje za istinom, takav pristup postaje potpuno neprimjeren. Činjenice se neće mijenjati ovisno o nečijim osjećajima. Istina se najbolje može dosegnuti, osobito u znanstvenim pitanjima, kroz čiste dokaze i jasnu logiku.

PSIHOLOŠKI ASPEKT

Ovo poglavlje u cijelosti prikazuje samo jedno mišljenje.

Različite kategorije

Vjerujem da postoji mnogo razloga zbog kojih netko prihvaća evoluciju. Dvostruki standardi laika sigurno su razlog većini koja jednostavno vjeruje znanstvenicima. Drugi imaju neke druge razloge. Čak i znanstvenici imaju vlastite razloge. Ovo poglavlje će pokušati objasniti neke od tih razloga.

Laici

Kad su uključeni osjećaji, čovjekov um je sklon prihvatiti logičnim ono što je nelogično. To jest, stanje ispunjeno osjećajima — težnja za ostvarivanjem materijalne dobiti, želja za tjelesnim uživanjem ili traganje za nečim što će jednostavno dovesti do uzbuđenja — može prouzročiti da logika ili stav prema stvarnosti budu iskrivljeni. To je očigledno u načinu kako postupaju kriminalci. Postoji razlika u postupanju prema onima koji namjerno čine kaznena djela i prema onima koji nenamjerno učine nešto slično. Ove prve društvo vidi kao počinitelje krvnih delikata, nemilosrdnih nedjela, a postupci drugih učinjeni su zbog (možda) trenutka pojedinčeve slabosti. Iako je u oba sluča-

ja riječ o grubim prekršajima, koji je uzrok da krvni delikt učini čovjek koji u tom trenutku nije u stanju afekta, a malo poslije odlučuje potpuno drukčije? Pokazuje li takvo ponašanje, ma koliko pretjerano bilo, da logično razmišljanje i predodžba o stvarnosti zaista mogu biti poremećeni pod utjecajem osjećaja?

Isti proces — poremećaj predodžbe o stvarnosti izazvan osjećajima — događa se i u okolnostima kad utjecaj osjećaja nije tako očigledan. Tada se, osobito u politici, koristi naziv “pitanje interesa”. Neki ljudi na odgovornim položajima ili u pravosudnom sustavu nisu osobno uključeni u područja koja su povezana s njihovim poslom. Ako netko misli da su ti ljudi nepošteni, ili je neupućen u njihov posao ili nije potpuno oslobođen takvih sumnji. To što nisu osobno uključeni u određena područja može biti oblik zaštite da njihove odluke ne budu pod utjecajem osjećaja. Snažni osjećaji ponekad jednostavno iskrive predodžbu o stvarnosti, a u drugim slučajevima izazivaju potpuno nepošten pristup. U svakom slučaju rezultat može biti stanje izazvano osjećajima, koje isključuje poštenje i objektivnu procjenu.

Uzbudljivost

Tako postoji i proces koji omogućuje nekim laicima da prihvate evoluciju. Mediji često iznose tu teoriju i ističu znanstvenike koji je podupiru. Ostavljaju dojam da je vjerovanje u evoluciju možda “u redu” ili “u skladu sa” i daju toj teoriji određeni stupanj uzbudljivosti i privlačnosti, što je prihvatljivo mnogima koji jednostavno žele biti “u redu”. Pa kad se evolucija tako promiče, zaista nije potrebno mnogo “logike” za uvjeravanje, a teorija je

onda prihvaćena više na osnovi mašte nego snažnih činjenica. Dalje, postoji mnogo “neuvjerljivog” u poricanju te teorije budući da su već prihvatili “logiku” koja im je ponuđena.

Znanstvenik

Iako su osjetljivi na spomenute osjećaje, znanstvenici nekad imaju dodatne razloge ili poticaje za “vjerovanje” ili uspostavljanje vjerovanja u evoluciju. To su:

Birokracija

Birokracija je raširena kao i samoobrana. Sigurno nema nikakve veze s donošenjem učinkovitih i logičnih odluka, ali ipak diktira vođenje politike u nekim najmoćnijim organizacijama. Birokracija mnogih agencija u SAD-u i lokalnih vlada očigledno djeluje suprotno njihovim ciljevima, ali postoji. Zašto? Zar ti ljudi nisu dovoljno inteligentni pa ne znaju da “sustav” tako mnogo teže funkcionira?

Poznavanje nečega što ne funkcionira očito nije dostatno da potakne promjene u nekim slučajevima. Bez ikakvog logičnog ili moralnog opravdanja sitna sebična korist koju neki pojedinci mogu ostvariti može biti razlog za izbjegavanje promjena u stavu. Ponašaju li se i znanstvenici tako?

Moralnost

S moralne točke gledišta ne vjerujem da su znanstveni stavovi o bilo čemu drukčiji od stavova u drugim profesijama. Ako otkrijete da je šef nekog velikog poduzeća krivotvorio podatke radi ostvarivanja koristi, loše upravljao fondovima ili uzimao

novac iz mirovinskog fonda, hoće li vas to iznenaditi? Bi li vas iznenadilo ako bi te optužbe bile upućene službeniku poduzeća? Ili političaru? Ili možda samom predsjedniku države? Nažalost, to bi bilo očekivano i većina ljudi ne bi bila iznenađena. Ali nije vjerojatno da bi mnogi ljudi bili iznenađeni otkrićem da su znanstvenici bili nepošteni ili prevrtljivi radi koristi, unaprjeđenja vlastite karijere, radi priznanja od svojih kolega ili javnosti. Zašto? Jesu li znanstvenici moralniji od ostatka društva? Možda bi trebali biti. No jesu li?

Osiguravateljske premije

Iako su iznosi za gotovo svaku vrstu osiguranja dostignuli nevjerovatne iznose, neki su postali vrlo visoki, poput onih u medicini. Došli su doslovno od liječnika koji nemaju veze s biznisom. Iako se na prvi pogled čini da nema veze s našom temom, to može biti izravan rezultat iste vrste zlouporabe moralne odgovornosti, a vjerujem da ona prevladava u znanstvenim krugovima.

Visoki iznosi osiguravateljskih premija uglavnom su rezultat povećanja uspješnosti dobivanja sudskih parnica protiv liječnika zbog nesavjesnog ponašanja. Zašto su takvi oblici kršenja zakona danas tako česti? Jesu li pacijenti postali pametniji pa su sad sposobni prebaciti odgovornost na nekoga tko također griješi? Zar su liječnici postali nemarniji? Ili ništa od toga nije glavni uzrok pa se situacija može pripisati propadanju etičkih standarda koji su nekad postojali između liječnika i pacijenata.

Vjerujem da je to uglavnom rezultat pogoršanja odnosa između liječnika i pacijenata. Nekad je liječnik bio obiteljski prijatelj. Bilo je uobičajeno da

dode k pacijentu i provede s njim nekoliko sati. Preporuke su mu bile njegova profesija i velika potreba ljudi za njegovim radom. Dobivanje poklona u obliku novca i želja za ugledom, ako su i postojali, sigurno nisu bili tako česti.

Kad bi liječnik pogriješio u dijagnozi i preporučio pogrešno liječenje, namjera da "prijatelj" bude tužen izgledala bi vrlo nemoralna. Kako možete tužiti sudu nekoga tko se trudi oko vašega zdravlja? Poznajem liječnika koji je prije nekoliko godina usmrtio dijete davši mu injekciju penicilina. Nije znao da je dijete alergično na penicilin. Djetetova obitelj nije ga tužila sudu. Prema današnjim standardima, ne tužiti liječnika zbog nemara bilo bi nerazumno. Ali tako je nekad bilo. Pacijenti su bili mnogo tolerantniji jer su im liječnici bili mnogo posvećeniji.

Zašto je danas drukčije? Ili je to možda neozbiljno pitanje?

Za početak recimo da većina liječnika danas ne zna što je to "kućni posjet". Kad čuju taj izraz, mnogi dožive stres. To je vjerojatno najdrastičniji primjer kako se profesija može izmijeniti. Ne vjerujem da su liječnici u prošlosti bili manje inteligentni da zaključe kako bi zaradili više novca ako bi pacijenti dolazili u ordinaciju umjesto da oni idu k njima. Očigledno su pokazivali više skrbi za pacijente nego za svoj džep, što je i činilo da liječnici budu ono što su nekad bili. Ne treba isticati da je postojala osobita bliskost između liječnika i pacijenta. Danas je ljudski čimbenik gotovo nestao, a često je pretvoren u biznis. Većina liječnika komunicira s pacijentima radi interesa i društvenog ugleda, a ne zato što su za njih zainteresirani kao prijatelji.

Dodajte tome sveobuhvatno moralno propadanje društva kakvo je danas i doći ćete do slike kad

mnogi jedni druge “hvataju za vrat”. Zato se današnji pacijent mnogo teže suzdržava od sudske tužbe protiv liječnika nego što je to bilo nekad. Liječnik nema posebno mjesto u pacijentovom srcu zato što ni pacijent nema posebno mjesto u njegovom srcu. Optužiti biznismena (liječnika) zbog loše obavljene posla nije nemoralno. Čak i kad bi bilo, društvo nije previše zabrinuto zbog toga. Tako porota, najčešće sastavljena od običnog puka, ne promatra liječnika u drukčijem svjetlu od pacijenta kad takav slučaj dođe na sud. Neizbježno završavamo tako — ne s manje sudskih parnica zbog nemarno obavljenog posla, nego s više parnica koje su dobili pacijenti.

Naravno, možete raspravljati o tome imaju li liječnici isto “pravo” biti gramzivi i moralno labilni kao i ostatak društva, ili zbog naravi svoje profesije moraju zadržati više moralne norme. Možete reći da biti gramziv ili moralno labilan nije “pravo” — to je bolest. Mogli biste dodati da zapanjujući rast broja sudskih procesa protiv liječnika zbog nemarnosti treba biti znak liječnicima da se vrate posvećenosti i skrbi za pacijente. Ali takva rasprava nadilazi temu ove knjige. Važno je zapaziti da su liječnici bili mnogo moralniji u prošlosti. Danas to mnogi nisu.

Dakle, ako su gramzivost i moralno posrnuće izmijenili sliku liječničke profesije koja je najsvetija od svih profesija, kako bilo tko može iskreno vjerovati da je ijedna druga profesija oslobođena takvih moralnih nastranosti? To je očigledno simbol ovog doba. Liječnička profesija vjerojatno nije ništa drugo nego simptom našeg moralno bolesnog društva. Teško je zamisliti da znanstvenici mogu biti otporni na tu epidemiju.

“Kult”

Što sve može biti snažan motiv u određenim situacijama i znanstvenicima i laicima u prihvaćanju ili odobravanju evolucije, vjerojatno je najteže objasniti — fanatizam, izostanak bilo kakve očigledne osobne koristi, vjerovanje da svemirom jednostavno ne upravlja Vrhovno Biće.

Emocionalni proces koji je uključen u tako snažno odlučivanje zacijelo nije drukčiji od nekih fanatičnih kulturnih pokreta iako su kulturni pokreti obično mnogo ekstremniji. Pod takvim okolnostima pogrešni ideali dobivaju zamah prije kao rezultat jakih osobnih motiva i naklonosti nego na uravnoteženoj logici. Pripadnost fanatičnim kultovima dovela je mnoge do ekstrema kao što je samoubojstvo. Kad netko dođe pod tako snažan utjecaj, ono što prosječna osoba vidi kao objektivno razumijevanje, prestaje igrati odlučujuću ulogu u razmišljanju dotičnog pojedinca. A ako se dogodi da je takav utjecaj korijen za vjerovanje u evoluciju, od kakve je koristi opovrgavanje te teorije? Očigledno vodimo borbu na psihološkom, a ne na znanstvenom planu.

Više od puke vjerojatnosti

Molio bih vas da zapazite kako ne tvrdim da znanstvenici moraju biti krivi zbog pogrešaka ili prijevara samo zato što postoji mogućnost za takvo što. Tvrdnja da se evolucija prihvaća bez provjere, kao što je istaknuto ovdje i u drugim publikacijama, očigledno ukazuje na pogrešku ili prijevaru. Ja sam samo iznio neke moguće uzroke.

SPOLNE BOLESTI

Previd?

Iako se mnogobrojna pitanja izravno ili neizravno tiču teorije evolucije, evolucionisti potpuno zapostavljaju mnoga od njih. Spolne bolesti suptilno, ali ipak snažno predočavaju takvo pitanje. I s gledišta mnogih pitanja vezanih uz evoluciju, koja su zasnovana na "dokazima", idući od onih suptilnih, preko neuvjerljivih do nepostojećih, teško je zamisliti da je jednostavno došlo do previda u izostavljanju takvih tema u raspravama o evoluciji. Možda su zapostavljena zato što jednostavno ukazuju na prirodu koja je suprotna pretpostavljenim mehanizmima evolucije.

Epidemija

Tijekom 1984. godine sifilisom je bilo zaraženo 90.000 ljudi. Broj posjeta liječnicima zbog spolnog herpesa dramatično se povećao s 29.560 u 1966. na 416.059 u 1983. godini. Gonoreja je pogodila oko dva milijuna ljudi u 1984. godini. Manje poznata bolest *Chlamydia tracomatis* pogađa oko tri milijuna ljudi godišnje i izaziva neplodnost kod oko 11.000 žena godišnje.

Poznato je više od 25 bolesti koje se šire seksualnim kontaktom. Neke bolesti koje su prenesene seksualnim kontaktom poprimile su razmjere

epidemije kao rezultat promiskuitetnog seksa (predbračnog i izvanbračnog). Stručnjaci se slažu da je monogamija (brak s jednom osobom suprotnog spola cijelog života) jedini način da se suzbije ta epidemija. “Seksualna revolucija” nije ipak ono što se mislilo da jest. “Slobodan seks” nije sasvim slobodan — cijena mu je previsoka.

Evolucijska zagonetka

Preživljavanje vrsta najviše ovisi o reprodukciji. Monogamija nije tema za koju je “priroda” zainteresirana kad je riječ o šišmišima. Priroda “dopušta” da se vrste reproduciraju u svakoj prilici i kad god je to moguće. Može li se onda zaključiti da je nakon navodnih “napredovanja”, “usavršavanja” i “uklanjanja manje prilagođenih” tijekom više milijardi godina priroda imala dostatno “smisla” da odstrani sve bolesti koje bi bilo kako sprječavale i ometale rađanje? Konačno, priroda je bila dovoljno inteligentna da uvede zadovoljstvo u proces reprodukcije kako bi osigurala preživljavanje vrsta. (Kako se u svijetu prirode moglo ikad odrediti kolika je razina zadovoljstva potrebna da bi se vrste sačuvala, zaista je suvišno pitanje. Biljke se razmnožavaju bez ikakvog zadovoljstva, ali razmnožavanje se odvija.)

I nakon što je učinila da se život razvije do najvišeg stupnja i osigurala velike mogućnosti za poticanje reprodukcije, priroda je bacila bombu — dala je bezbroj smrtonosnih i razornih spolnih bolesti koje ne samo da nisu iščeznule, nego se šire kao vatra kad seks postane preslobodan i zlouporabljjen. Kako objasniti takvo iznenadno ponašanje dijela prirode usmjereno protiv reprodukcije? Kako to da nakon više milijardi godina priroda nije “shva-

tila", kao što je, navodno, to veoma lijepo učinila u mnogim drugim područjima, da spolne bolesti, s biološke točke gledišta, nemaju veliku važnost i u izravnoj su suprotnosti s onim što je učinila tijekom pretpostavljenih milijardi godina? Umjesto da razvija život i uklanja zapreke, kao da sprječava sve ono što mi danas radimo. Zar se priroda šali s nama?

Sida

Sida ili AIDS (skraćenica od engleskog Acquired Immunodeficiency Syndrome — stečeni sindrom slabljenja imuniteta) vjerojatno je najstrašnija od svih bolesti koje se prenose seksualnim kontaktom.

Bolest napada imunosni sustav i gotovo je uvijek smrtonosna. Postoje dokazi da virus izravno napada središnji živčani sustav. Bez liječenja i njege životni vijek oboljelog procjenjuje se na oko osamnaest mjeseci. Smrt najčešće nastupa zbog nesposobnosti bolesnikovog imunosnog sustava da se obrani od drugih bolesti i infekcija.

Nevjerojatan je podatak da se o toj smrtonosnoj bolesti gotovo nije ni čulo prije 70-ih godina 20. stoljeća. U SAD-u je 1979. bilo poznato samo 10 slučajeva oboljelih od side. S ukupnim brojem slučajeva, koji je do 1986. premašio 17.000, strah od side posvuda je stvorio paniku. Neki roditelji zabranjuju svojoj djeci da idu u školu, bolnice mnogo strože kontroliraju dobrovoljne davatelje krvi, zatvaraju se klubovi homoseksualaca, a pristaše predbračnog i izvanbračnog seksa pod udarom su vlasti. Strah od smrtonosne bolesti izišao je iz mraka i prozeo svaki dio društva.

Još jedna evolucijska zagonetka

Ako nam nije dovoljno čudno to što priroda nije spriječila razvoj spolnih bolesti, začuđuje da je priroda iznenada, nakon tih pretpostavljenih milijardi godina “evoluiranja” i “poboljšavanja” života, dopustila da se pojavi još strašniji ubojica ljudi — sida, virus koji, po svemu sudeći, uništava savršeni imunوسي sustav što ga je priroda razvijala. Takav virus bio bi među prvim pojavama koje bi priroda odstranila prije ostvarivanja “plana” da ispunji životom čitav planet. Kako to objasniti? Priroda je potrošila milijarde godina u izgradnji savršenih životnih oblika. Smislila je taj genijalni imunوسي sustav koji može, i očigledno to čini, kod mnogih zdravih ljudi ukloniti gotovo svaki štetni virus i bakteriju. A onda se pojavila s bolešću koja uništava imunوسي sustav i ubija mnoštvo ljudi. Zar je poludjela?

Gdje su evolucionisti?

Zašto o tome ništa ne čujemo od evolucionista? Tema je očigledno “pogrešno” usmjerena — priroda je opisana kao da ima osobine suprotne mehanizma evolucije. A neki evolucionisti čak tvrde da je priroda sposobna slati poruke o moralnosti. Je li to moguće?

Slučajnost

Seks, bezakonje ili nešto drugo nisu otkrili naraštaji koji su započeli seksualnu revoluciju. Seks je star koliko i vrijeme, vjerojatno i spolne bolesti. Zašto je došlo do naglih epidemija? Je li slučajnost što su se spolne bolesti počele naglo širiti u doba

kad je zlouporaba seksa prihvaćena jednostavno kao seksualna revolucija? I je li samo slučajnost što su se spolne bolesti nastavile širiti u razmjerima epidemije otkako je društvo nastavilo sve neozbiljnije prilaziti seksu?

Homoseksualnost nije nova pojava. Kako ili zašto se sida pojavila odjednom? Je li slučajnost što se pojavila u doba kad se homoseksualnost počela smatrati samo još jednim stilom življenja, a ne nečim što bi trebalo “ugušiti”? I je li samo slučajnost što se počela širiti među heteroseksualcima (oni ma koji imaju seksualne odnose s osobama suprotnog spola) onda kad je dio (heteroseksualnog) društva počeo prihvaćati homoseksualnost kao čovjekovo “pravo”, a ne nastranost?

Redefiniranje

Evolucija ne može biti utvrđena ni u samom činu reprodukcije. Ironija je u tome što je očigledno da seksualna revolucija u 20. stoljeću nije put koji vodi naprijed i da dvije “bliske odrasle osobe” nisu dovoljno dobar kriterij za izbor seksualnog ponašanja — heteroseksualnosti ili homoseksualnosti. Takve poruke moralnom ponašanju, a ne potpore evoluciji, očigledno pozivaju na redefiniranje našeg razumijevanja prirode kao čisto materijalne pojave.

“Viša priroda”

Je li moguće da je ono što tijekom svih ovih godina znanstvenici označuju “prirodom”, zapravo “priroda” druge vrste koju nije lako podvrgnuti znanstvenom ispitivanju? Možda se znanstvenici drže čisto materijalne inačice prirode pripisujući savršenstvo našeg svemira i skrivene poruke prirode

slučajnostima i podudarnosti samo zbog tvrdoglavosti da izbjegnemo priznanje kako materijalnim svemirom zapravo upravlja "Priroda" koja je daleko iznad bilo koje zamislive znanosti. Možda bismo trebali shvatiti da postoji mnogo toga što znanstveni um ne može shvatiti kad je riječ o svemiru u odnosu na ono što je vidljivo okom. Priznanje da neki događaji našeg fizičkog svijeta mogu biti očitovanje više "Prirode" — možda je čin inteligentnog pristupa, intuitivnog opažanja i visokog stupnja poštenja. Koliko se ljudi može istinski pohvaliti spojem takvih kvaliteta?

STVARANJE

U početku

Vjerojatno najslabiji i najnerealniji argument koji sam čuo u prilog stavu da je naš svemir star milijarde godina, došao je od znanstvenika koji je pokušao opovrgnuti vjerovanje da je svijet nastao prije otprilike 6.000 godina, onako kako to Biblija opisuje u svojem izvještaju o stvaranju. Taj znanstvenik je kazao: "Postoje zvijezde koje su milijardama svjetlosnih godina udaljene od nas. To znači da su svjetlosnim zrakama s tih zvijezda potrebne milijarde godina da bi stigle do Zemlje. Zar to ne znači da je svemir star barem nekoliko milijardi godina? Ili, ako je svemir star otprilike samo oko 6.000 godina, zar to ne znači da je Bog nepošten i da nas pokušava prevariti?"

Stav je toliko pogrešan da bi taj znanstvenik, kad bi imao moć telekineze, mogao otvoriti tvornicu kekisa. Ono što je on procijenio "nepoštenim" zapravo ukazuje na njegovu vlastitu nepoštenu procjenu i možda na manjak sposobnosti razmišljanja.

Na temelju biblijskog izvještaja o stvaranju, Bog nije stvorio muškarca i ženu kao malu djecu i čekao da odrastu. Bog nije stvorio prve biljke i životinje u njihovim ranim stadijima i čekao da sazriju. Zašto bi svemirske zrake bile iznimka? Jer ako bi Bog čekao milijarde godina da svemirske zrake do-

stignu svoja krajnja odredišta, to ne bi bilo u skladu s ostalim djelima stvaranja. Pa ako su svemirske zrake stvorene u “stanju pristizanja”, neće izgledati kao da su dugo putovale.

A možete li zamisliti da Bog stvori čitav svemir za šest dana, a onda čeka milijarde godina da svemirske zrake proputuju kroz svemir? Bilo bi besmisleno.

Naravno, kad razmotrimo čin stvaranja cijelog svemira, postoji još jedna mogućnost. Tijekom šest dana stvaranja još nisu bili uspostavljeni svi prirodni zakoni onakvima kakve ih znamo. Činjenica da svjetlost putuje brzinom svjetlosti samo je prirodni zakon u čitavom svemiru. Nije uopće nelogično da se svjetlost, prije nego što su bili uspostavljeni prirodni zakoni, mogla kretati mnogo većom brzinom od one kojom se danas kreće. I udaljenosti za koje bi svjetlosti trebale milijarde godina da ih danas prijeđe, mogle su biti prijeđene za samo nekoliko sekundi tijekom stvaranja. Zar je to toliko zamršeno da onaj znanstvenik ne bi mogao shvatiti?

Skrb o istini

Još jedan “logičan” dokaz prikazao je poznati znanstvenik u svojoj televizijskoj emisiji: “Mnogi vjeruju da je svemir stvorio Bog. To nas navodi na pitanje: ‘Kako je Bog nastao?’ Zašto se ne bismo sačuvali od tog pitanja i samo se zapitali: ‘Kako je nastao naš svemir?’”

On zapravo kaže da nije potrebno ići korak dalje kad pitanje možemo lako odbaciti. Ostavio je dojam da to nije pitanje na koje se može odgovoriti točno ili netočno, nego više stvar vlastite prosudbe. Smatram da takvo “umovanje” pokazuje svu neozbiljnost evolucije koju prikazuju najugledniji

članovi znanstvene zajednice i da je to pristup koji znanstvenicima onemogućuje napredak u određenim područjima znanstvenog istraživanja. Zaista je tužno promatrati kako neki poznati znanstvenik iskazuje očiglednu nezainteresiranost za objektivno procjenjivanje.

U ovom poglavlju ističem da pitanje koje je taj znanstvenik htio odbaciti ne može biti odbačeno od znanstvenog razmišljanja.

“Natprirodna znanost”

Treba zapaziti da znanstvenici uče prihvaćati samo one “natprirodne” zamisli koje ih nadahnjuju da ostanu dosljedni liniji mišljenja koju slijede i da vjeruju u vlastite stavove. To ćemo vidjeti u nastavku.

Crne rupe

Pitajte bilo kojeg znanstvenika što se nalazi iza ili “u pozadini” crnih rupa i vjerojatno ćete dobiti sliku svijeta koja je mnogo nestvarnija od bilo kojeg izmišljenog koncepta o znanstvenoj fantastici.

Pojam o crnim rupama još uvijek je u domeni teorije. Crne rupe su nebeska tijela koja imaju tako jaku gravitacijsku silu da ništa, čak ni svjetlo, ne može izbjeći djelovanju njihovog gravitacijskog polja. Unutar crne rupe vrijeme se zaustavlja, nijedan komunikacijski sustav poznat čovjeku ne može komunicirati s “vanjskim svijetom”, a objekt koji je “usisan” neće zadržati nikakvu sličnost sa svojim prvobitnim oblikom ili veličinom. Čak i proučavanje crnih rupa izvan njih nije moguće ni na koji način. Budući da nije uočeno snažno gravitacijsko djelovanje na susjedne planete, crne rupe još nisu otkrivene. Ukratko, crne rupe će vjerojat-

no ostati u domeni teorije sve dok suvremena tehnologija ne osigura metodu kojom ćemo izravno dokazati i potvrditi njihovo postojanje.

Stoga ono što leži iza ili u pozadini crnih rupa očigledno nije ništa drugo do nestvarna spekulacija. Pa ipak je ta spekulacija predmet znanstvene analize.

Drugi svemiri

Ponekad se mogu čuti rasprave o svemirima koji su načinjeni od antitvari. (Bez ulaženja u potankosti, antitvar je zapravo svojevrsni suprotni oblik tvari. Kad se susretnu, tvar i antitvar “neutraliziraju” svojstva jedna drugoj.) Na osnovi činjenica nije pronađeno ili dokazano postojanje takvih svemira. Kao u slučaju crnih rupa, i njihovo razmatranje je veoma spekulativno. Ali to ne sprječava neke znanstvenike da razmišljaju o mogućnosti postojanja antitvari.

Ista spremnost na spekulacije postoji kad se mnogi znanstvenici suoče s pitanjem: “Kako je svemir izgledao prije velikog praska?” Iako će znanstvenici priznati da je većina činjenica o svojstvima svemira, ako ne i sve koje su postojale prije pretpostavljenog velikog praska, uništena u takvoj eksploziji, ipak će neki spekulirati da je taj prijašnji svemir imao svojstva koja su potpuno drukčija od onih kakve ima sadašnji. Drugim riječima, ne samo da tvrdnje o postojanju drugog svemira nisu pojm-ljive, nego je nepojmljiv i sâm pokušaj da zamislimo svemir koji bi sličio nečemu što nam nije blisko i razumljivo. Iako je takav svemir “neprirodan” i “natprirodan”, a nije ni znanstveno potvrđeno njegovo postojanje, to ne sprječava znanstvenike da o njemu spekuliraju.

Zašto je došlo do iznenadne promjene?

Zašto se, kad dođe do pojma o Bogu, prekida većina znanstvenih razmatranja? Pojam o Bogu sigurno nije udaljeniji od znanosti nego pozadina crnih rupa, svemiri načinjeni od antitvari i svemir koji je prethodio velikom prasku. Što ako pojam o Bogu ukazuje na to da su “prirodni zakoni” potpuno drukčiji od onoga na što smo naviknuti, čak i ako Boga nije moguće znanstveno opaziti i komunicirati s Njim? Crne rupe, drugi svemiri i bezbroj subatomske čestice koje proučava teorijska fizika nisu opipljive pojave. Činjenica da su neke znanstvene pojave “nastale” na temelju čisto logičnog zaključivanja, a ne na temelju čvrstih dokaza, nije spriječila njihovo ozbiljno razmatranje. Ni činjenica da još uvijek ne možemo dokazati postojanje tih teorijskih pojmova ne sprječava znanstvenike da ih prihvaćaju kao znanstvene. Tim nedokazanim pojavama, bez obzira na to koliko su spekulativne, dan je status kao da postoje. Zašto onda pojam o Bogu, koji je mnogo snažnije poduprt znanstvenim činjenicama nego drugi, takozvani znanstveni koncepti, nije uključen u znanost bar kao “teorija”?

Spekulacije završavaju tamo gdje i počinju

Zar ne postoji dovoljno iznimno složenih pojava u svemiru, od mikroskopskih do makroskopskih, koje bar ukazuju na razmatranje postojanja Intelligentnog Bića kao njihovog uzroka? Ne govorim o religiji ni o slijepoj fanatičnoj vjeri. Govorim o mogućnosti koja na temelju logike i razuma može odgovoriti na mnoga znanstvena pitanja. Teorija o “Bogu” u 20. stoljeću uzdignuta je iznad drugih

znanstvenih teorija. Inteligentni Tvorac izravno je postao dio znanosti na temelju logičnog zaključivanja budući da iznimna genijalnost koja je u pozadini cijelog svemira nije u skladu s drugim teorijama o kojima znanstvenici raspravljaju. Potpuno odbacivanje pojma o Bogu samo zato što je predugo povezan s religijom nije logično, isto kao ni odbacivanje zamisli o korištenju kotača na svemirskim letjelicama zato što su oni predugo povezani s automobilima. Ako se pojam o Inteligentnom Stvoritelju očituje u svakom kutku znanstvene djelatnosti, kako ga onda netko može jednostavno odbaciti? Jesu li misli o Bogu zaista mnogo "religioznije" ili "spiritualnije" od nekih stavova znanstvenika o pojmovima koji su prihvaćeni bez predodžbe kako su nastali, ili postoje li uopće? Ili su znanstvene spekulacije sasvim lišene logike i potpuno utemeljene na pretpostavkama?

Iako mnogi stavovi koji su u osnovi pojma o Bogu mogu biti stavljeni pod okrilje religije, sâm pojam o Bogu danas je mnogo očigledniji s gledišta znanstvenog istraživanja nego u bilo kojemu drugom razdoblju Zemljine povijesti. Nije riječ o "miješanju znanosti i religije". Negdašnje pogrešno gledište da je Bog proizvod religije odbacila je znanost 20. stoljeća. Pojam o Bogu može očigledno proći i test znanosti i test religije. To je činjenica zbog koje je pojam o Bogu pomaknut iz područja filozofije mnogo više u područje stvarnosti.

Nakon takvih nevjerojatnih pretpostavki (crne rupe, svemiri koji eksplodiraju, antitvar, neuhvatljive subatomske čestice, skraćenje vremena i zakrivljenost prostora) pojam o Bogu ne doima se tako filozofski. Vjerojatno postoje i druge pojave koji mogu nadahnuti, ali ako su sve one samo djelo čovjekovih ruku, Bog se sigurno mora nalazi-

ti izvan domašaja ljudskog razumijevanja, ali ne tako filozofski.

Sa svim logičnim dokazima koji podupiru koncept o Bogu, činjenica da neki znanstvenici ne prihvaćaju taj pojam čak ni kao teoriju više ukazuje na pristranost nego na logično razmišljanje. Prihvatanje Boga u 20. stoljeću ne zahtijeva preopširno zaključivanje. Neprihvatanje Boga dovodi do bezbroj pogrešnih odluka.

Prepredenost nekih

Postoje trenuci, međutim, kad ne možemo optužiti znanstvenike da su zlonamjerni ili potpuno nepošteni. Njihovi pogrešni zaključci ponekad se doimaju kao rezultat nedostatka razumijevanja onoga čime se bave.

Pitanja “kako je nastao svemir” i “kako je nastao Bog” u biti su ista u odnosu na spomenute znanstvenike. To je, prema njihovom mišljenju, samo jedno pitanje manje ili više. No žele li dublje razumjeti taj problem, moraju znati da je takav pristup jednako neozbiljan kao kad bismo rekli: “Pekar je ispekao kruh”, a onda netko upita: “Tko je ispekao pekara?” Ali zašto ne bismo odbacili pekara i samo pitali: “Tko je ispekao kruh?”

Zapravo, kad govorimo o svemiru, nije riječ o istoj vrsti zakona koji se mogu primijeniti na Boga. Evo zašto:

“Kako je nastao svemir” normalno je znanstveno pitanje. Ništa što postoji u svemiru ne izgleda kao vječno, niti bilo što izgleda kao nešto što može opstati kroz vječnost. Postoji očigledan fizički proces u svemiru — rađanje, rast, sazrijevanje, smrt, raspadanje, nestajanje itd. To može stvoriti radoznalost o nastanku svemira s gledišta znanosti, ali

ne i filozofije. Štoviše, takva radoznalost je važna u proučavanju prirodnih zakona. Sve drugo bi zaustavilo napore u toj domeni znanosti.

To je i jedan od razloga što je teorija o velikom prasku potpuno beznačajna i prazna kad se razmatra pitanje postanka. Ona zaista ne može mnogo objasniti. Ako je svemir nastao velikim praskom, kako su onda nastale masa i energija koje su izazvale eksploziju? To jest, davno prije tog pretpostavljenog velikog praska, kad, gdje i kako su nastali osnovni elementi našega svemira? Pitanje ne zahtijeva da čovjek bude filozof ili znalac. To je normalno znanstveno pitanje na koje treba odgovoriti ako želimo ozbiljno prihvatiti neku teoriju. Je li odgovor na pitanje "kako je sve to nastalo" uništen u toj eksploziji? Nisu vam potrebni dokazi želite li nabrajati moguće odgovore. Što je moglo prouzročiti nastanak našega svemira? Možda neki drugi svemir? A kako je nastao taj drugi svemir? Možda je nastao od nekog stroja ili čudovišta koje izbacuje masu i proizvodi energiju? Kako su nastali taj stroj ili to čudovište? Nemoguće je doći do odgovora ako uvijek pitate: "A kako je to nastalo?"

Baviti se beskrajnim nizom pitanja "kako je to nastalo" u fizičkom je svemiru sasvim zbunjujuće. Iako to pitanje sadrži određenu filozofsku dimenziju, ono se bavi stvarnim problemom. Kako je moguće da je tako teško znanstveno dokazati nastanak nečega tako temeljnog kao što su osnovni kemijski elementi od kojih je načinjeno sve u svemiru? Te osnovne čestice su oko nas pa bi njihov nastanak trebalo najlakše objasniti. Očigledno je da znanost nema odgovor na to pitanje. Pa zar nema čak ni odgovarajuću teoriju? To je gotovo isto kao da nemamo načina odgovoriti na pitanje kako je nastao naš svemir.

“Drukčiji izvor”

Možda je odgovor to da ne postoji materijalni način nastanka svemira. Fizikalni zakoni, koji nam svekoliko dokazuju da je svemir načinjen od elemenata s ograničenim (konačnim) mogućnostima, ukazuju na nešto što je neograničeno (beskonačno) po prirodi, a bilo bi izvor nastanka svemira. Taj “izvor” ne mora biti lako razumljiv. Ipak, u svjetlu nemogućnosti izvora koji možemo spoznati na fizičkoj razini, taj izvor, bez obzira na to koliko bio nerazumljiv, mora biti jedino razumno objašnjenje — naš svemir morao je nastati od “nečega” što sâm nije “nastalo” ni od čega. To nije “najbolje” ili “najvjerojatnije”, nego jedino istinski moguće objašnjenje. Biće koje je stvorilo naš svemir mora biti Vječno, inače bismo bili ostavljeni s objašnjenjima koja ne mogu biti dokazana ili potvrđena znanošću ili logikom.

Konačno, zdrav razum može nam reći: da bi moglo stvoriti svemir kao što je naš, to Biće mora posjedovati snagu koja je izvan svih naših zamisli i nedokučivu inteligenciju. To Biće ne bi moglo biti ograničeno prirodnim zakonima koji vladaju u našem svemiru. I tako, skupivši sve logične zaključke, dolazimo do konačne spoznaje — pojma koji govori o Bogu.

Jabuke i naranče

Dakle, pitanje koje je postavio onaj znanstvenik “kako je nastao Bog” ne samo da nije znanstveno, nego čak nije ni filozofsko. Stav da “nešto” mora nastati od “nečega” samo je ograničavanje svemira u kojemu živimo. Ništa u našem svemiru ne može postojati izvan vremenskog i prostornog okvira, i

ništa ne može postojati a da ne bude rođeno, oblikovano, stvoreno. Ali kad govorimo o Bogu, pojam o “rađanju” nije primjenjiv. Govoreći o Biću koje je stvorilo sve što postoji, očigledno govorimo o Krajnjem Izvoru do kojega smo logično došli u traganju među drugim mogućim objašnjenjima. To znači da smo došli do “kraja” — i da jednostavno ne može postojati izvor izvan toga. Rezultat su pojmovi o “stvaranju” i “rađanju” koji prestaju postojati i postaju samo proizvodi Njegovog Stvaranja, a On nije ograničen njima. Ako bi bio ograničen takvim stvarima, On ne bi mogao biti izvor svega što postoji: nešto bi moralo postojati prije Njega, i vratili bismo se na početak. Kad govorimo o Bogu, govorimo o “tom Najvećem Izvoru”, Prvobitnom Izvoru ili Najvećem Postojanju prije kojega ništa drugo nije moglo postojati. Pojam o Bogu, dakle, ukazuje na Postojanje koje nije slično nijednom drugom postojanju, Postojanje na koje se “početak” i “kraj”, “ograničenja” i “granice” jednostavno ne mogu primijeniti. U tom Postojanju sva druga postojanja moraju imati podrijetlo. Nepostojanje takvog jedinstvenog Postojanja nije moguće.

Mislim da ne možete jednostavno pitati “kako je nastao naš svemir” samo zato da biste se “sačuvali” i izbjegli pitane “kako je nastao Bog”, kako predlaže onaj znanstvenik. Prema poznatim prirodnim zakonima, naš svemir je morao doći odnekud. Bez obzira na to odakle je konačno došao, taj Izvor mora biti ona vrsta Postojanja koju smo opisali. Dakle, ne možete odstraniti Boga iz rasprave o nastanku svemira niti samo postojanje našeg svemira, čak i kad ne bio bio tako složen. A to ukazuje na Njegovo nepobitno Postojanje. Stoga je odstranjivanje Tvorca iz svake rasprave o nastanku svemira jednako odstranjivanju drveća iz rasprave o

nastanku jabuka. Umjesto da rasvijetli problem, takvo proizvoljno odstranjivanje što ga primjenjuje poznati znanstvenik (koji je vjerojatno vrlo inteligentan) ukazuje samo na nepoštenje, na nedostatak sposobnosti razumnog prosuđivanja, a možda čak i na nedostatak poštovanja prema inteligenciji drugih ljudi. To zasigurno nije znanstveni pristup.

TEORIJA NIČEGA

Spontano stvaranje

U očiglednom pokušaju da izbjegnu stvaranje kao Božje djelo, neki su prihvatili “stvaranje” druge vrste. Iako je znanstvenici nisu ozbiljno prihvatili, ta “teorija” tvrdi da je svemir mogao nastati “spontanom stvaranjem” — svemir se pojavio u nekom primitivnom obliku doslovno ni iz čega. To gledište je poduprto tvrdnjom da subatomske čestice izgledaju kao da su se pojavile “niotkud”.

Nije moguće dokazati

Dvije su stvari pogrešne u toj “teoriji”. Prvo, ne postoji pokus koji može potvrditi da je nešto nastalo “ni od čega”. Bez obzira na to koja sredstva koristili u otkrivanju takve pojave, uvijek ćete se pitati jesu li ta sredstva negdje zakazala. Nećete uspjeti dokazati je li nešto nastalo ni od čega, ili ta sredstva nisu dovoljno usavršena da bi otkrila određeni tip pojave za koju ste vjerovali da ne postoji.

Dakle, prije nego što dokažete da je nešto nastalo ni od čega, trebate dokazati da je to zaista bilo ništa prije nego što je postalo nešto. A to nije moguće.

Ali pričekajte, postoji način da se nešto dokaže. Ako bi vaš pokus tijekom vremena postao usavr-

šen i može bitno zabilježio “nešto” što je prethodno bilo označeno kao “ništa”, dokazali biste da je prethodni pokus bio pogrešan. Upravo to se događalo u prošlosti sa znanstvenim pokusima iz kvantne fizike. Za neke subatomske čestice prvobitno se smatralo da su nastale ili se pojavile “ni iz čega”, a poslije je ustanovljeno da postoje neke druge pojave koje su načinjene od mnogo sitnijih čestica. Tako je otkriveno “nešto” za što se prethodno mislilo da je “ništa”. Ali postojanje ničega nikad nije dokazano.

Zapamtimo, govorimo o sličnim česticama koje su manje od atoma. Neke subatomske čestice “žive” samo u djeliću sekunde, neke se mogu otkriti jedino na osnovi učinka što ga stvaraju na drugim česticama ili objektima. Usavršavanje koje je potrebno da bi se uočile neke čestice za koje znamo da postoje mora biti osobito. Tvrditi da je otkriveno “ništa” — prazna je priča.

Držimo se logike

Drugo, zamisao da “ništa” ne može proizvesti “nešto” izgleda logična. Pojam “ničega” ukazuje na potpuno nepostojanje — nema energije, nema tvari, nema gravitacije, nema magnetnog polja — na potpuni nedostatak bilo kakve supstancije. Takvo stanje nema silu, kretanje, “motivaciju” ili snagu za proizvodnju bilo čega. Drugim riječima, ta nesposobnost da se proizvede nešto sastavni je dio stanja nepostojanja. Dakle, pokus koji bi pokazao da nešto nastaje “ni od čega”, ironično, stvaran je dokaz da nešto mora biti u pozadini sumnje koja postoji kad vršitelj pokusa misli da nema ničega.

“Natprirodna teorija”

Nije logično da nešto nastane ni od čega. Ne može se dokazati da se takvo što ikad dogodilo i ne može se ponoviti u laboratoriju znanstvenim istraživanjem. Sve to pokazuje da spontano stvaranje nije znanstvena zamisao. Dakle, neki znanstveni umovi očigledno traže odgovore u “natprirodnim” izvorima tvrdeći, ili možda čak vjerujući, da su još uvijek u domeni znanosti.

Naravno, sama činjenica da netko može razmišljati znanstveno i logički iracionalno, pokazuje veliki pad do kojega su znanstvenici stigli odbacujući jedini vjerodostojni scenarij o nastanku svemira.

Novi početak

Ironija je da spontano stvaranje može vrlo dobro predočiti novi početak vraćajući se na put racionalnog. Ako znanstvenici ikad prihvate tu teoriju, nesvjesno će biti na putu da prihvate Boga u znanosti. Iako spontano stvaranje ne spominje Boga i nije tradicionalan izvještaj o stvaranju, ukazuje na jedinu stvarnu mogućnost — svemir je morao biti stvoren ni iz čega. Naravno, razlika je u tome što spontano stvaranje čisto materijalnog svijeta nije logično, nije moguće i nudi više pitanja nego odgovora, a Stvaranje kao Božje djelo u potpunosti je poduprto logikom i jedino je ispravno rješenje koje se uklapa u zagonetku. Konačno, malo logike i razočaranja moglo bi možda dovesti nekog pristašu “spontanog stvaranja” — do Stvaranja kao Božjeg djela.

PRAZNOVJERJE 20. STOLJEĆA

Previše naprijed

Svatko tko prilazi znanosti s ozbiljnošću koju ona zaslužuje, uočit će da su prirodni zakoni tijekom razvoja civilizacije bili bez sumnje ispred nas. Zapravo, toliko ispred nas da ih nikad nećemo doći kući.

Zanimljivo je kako su se teorije “nastanka i evolucije” dobro ukorijenile prije bilo kakvih ozbiljnih znanstvenih istraživanja. Planeti i sateliti u Sunčevom sustavu koje istražujemo pomoću svemirskih letjelica jasno govore o njihovoj jedinstvenosti. Znanstveno govoreći, teško je pripisati njihovo podrijetlo zajedničkom prirodnom nastanku. Zajednički prirodni nastanak neće proizvesti tako jedinstvene pojave. A bez zajedničkog prirodnog nastanka nema ni evolucije.

Ni evolucija života nije poduprta svemirskim istraživanjima. I vrhunac — suvremeni čovjek razumije da genetika pokazuje kako evolucija života nije moguć scenarij.

Kad to povežete s drugim zakonom termodinamike, koji u potpunosti isključuje evoluciju svemira, neizbježno ćete doći do svijeta koji je sasvim suprotan onome u koji mnogi vjeruju jer su ih u to uvjerali znanstvenici. Svijet u kojemu živimo nije

mogao nastati onako kako to opisuju znanstvenici.

Znanstvenici zapravo uzimaju tanjur s grahom i lukom i uvjeravaju ljude da je to tanjur s rezancima i groždicama.

Istina i poštenje

Najviše uznemiruje to što svemirska istraživanja i druga otkrića pokazuju da su mnoge znanstvene teorije pogrešne, ali i da "istina" i "poštenje" određuju hoće li stare teorije biti napuštene, a prihvaćene nove, koje su u skladu s činjenicama. Glavni okvir starih teorija već je prihvaćen, a nove su oblikovane kao teorije koje samo draškaju maštu u procesu usklađivanja neslaganja između novootkrivenih činjenica i starih proturječnih teorija. To nije ni istinito ni pošteno ni znanstveno.

Možda je sve to samo rezultat straha znanstvenika da u konačnim analizama znanost neće nikad doći do svih odgovora. Moguće je da se mnogi ljudi koji vjeruju znanstvenim činjenicama plaše suočavanja s mogućnošću da nastanak našega svemira može, po svemu sudeći, proizlaziti iz Natprirodnog Stvaranja. Prema njihovim gledištima, to bi možda moglo učiniti znanost manje znanstvenom. Ali kako netko može odbaciti istinu samo zato što se ona ne uklapa u njegov okvir razmišljanja? Konačno, istina je ono što oblikuje znanost, a znanstvenici neće odlučivati što je istina.

Znanost od jučer

Predugo smo promatrali svemir sa zemaljske točke gledišta. Suvremena tehnologija je omogućila nove vidike. Teorija evolucije vjerojatno je nastala ni iz čega prije nego što je čovjek imao potrebu

objasniti svijet u kojemu živi. Međutim, svijet u kojemu je čovjek živio prije svemirske ere nije isti svijet u kojemu danas živi. Lanjski darvinisti nisu smatrali potrebnim objasniti stvari koje su za njih bile sasvim prirodne. Vjerojatno imamo istu psihološku potrebu uočiti razliku da ono što se njima činilo kao prirodno ne mora obvezatno biti prirodno za nas.

Svemirska istraživanja su pokazala da je život neobična pojava — on nije sasvim “prirodan”. Ako pogledamo sa Zemlje na bilo koju točku u svemiru, bit ćemo iznenađeni “beživotnošću” kao nečim mnogo prirodnijim od “života”. Zato treba razumno analizirati znanstvena gledišta i prihvatiti činjenicu da priroda ne može proizvesti život sama od sebe, a onda pokušavati odgonetnuti kako smo dospjeli ovamo. Ili najprije prihvatiti neosnovanu tvrdnju da se neživa tvar mogla pretvoriti u živu, a onda pokušavati odgonetnuti zašto život ne postoji nigdje drugdje u svemiru. To će nekima možda biti teško, primjerice znanstvenicima 20. stoljeća koji su predugo vjerovali u evoluciju da bi sad prihvatili pogrešnost takvih tvrdnji. Da je Darwin živ, bi li se usudio iznijeti svoj pogrešan stav vezan uz “prirodni” razvoj života? Mislim da bi ga suvremena tehnologija zaustavila na njegovom putu.

Ploče su promijenjene

Tehnologija 20. stoljeća je pokazala da je naše razumijevanje svemira u kojemu živimo bilo precijenjeno. Složenost svemira vjerojatno će nas zbunjivati i ubuduće. Povrh toga, neki stavovi glede svijeta oko nas moraju se promijeniti. S obzirom na činjenicu da je evolucija tijekom vremena razmatrana znanstveno, a Bog filozofski, Bog je iznenada

postao stvaran kao zrake Sunca, a evolucija je potpala pod kategoriju teorija poput one da je "Zemlja ravna ploča". Uzmemo li u obzir sve ono što je znanost otkrila, zaista nije potrebno da čovjek bude religiozan da bi Stvaranje prihvatio mnogo ozbiljnije. Stvaranje kao Božje djelo u ovo doba je, pomalo ironično, postalo najuvjerljivije znanstveno — da, tako je, znanstveno — objašnjenje koje će ikad biti ponuđeno u vezi s podrijetlom svemira. Ništa drugo ni približno ne može objasniti naše postojanje.

Današnje "praznovjerje"

Može li nešto od onoga što danas nazivamo znanošću biti samo vrsta "praznovjerja" ovog stoljeća? Izgleda da je u svakom naraštaju postojala potreba nekih ljudi da vjeruju u nešto nestvarno, iracionalno. Čudno je da su ti stavovi bili često usmjereni protiv pojma o Bogu. Ljudi su u davno doba bili zaokupljeni nepoznatim bogovima i zamišljenim natprirodnim silama. Danas je to opsjednutost da se svemir razvio sâm od sebe, bez ikakve vanjske sile ili utjecaja.

Iz povijesnih izvještaja je očito da je pojam o Bogu bio uvijek predmet rasprave, ali istodobno nijedan pojam koji ne može biti materijalno dokazan nije tako uspješno izdržao svezremenski test kao pojam o Bogu. Možda nije materijalno dokazao postojanje Boga, ali je sigurno dao veliku prednost Bogu nad evolucijom. Zašto su evolucija ili natprirodne pojave bile uvijek dovoljno uvjerljive da nekim ljudima otežaju izbor između tih zamisli i Boga? Jesu li te zamisli ispravne? Je li evolucija stvarna pojava? Očito nije. Je li "sloboda izbora" stvarna pojava? Izgleda da je to najlogičnije objašnjenje.

KAZALO

<i>Riječ unaprijed (D. Matak)</i>	5
Predgovor	7
O autoru	8
Genetika	9
Život iz svemira	29
Kosti, fosili i metode datiranja	41
Neznanstvena primjena znanosti	48
Sunčev sustav	50
Komentar	56
Nepoznati planeti	59
Psihološki aspekt	73
Spolne bolesti.....	80
Stvaranje	86
Teorija ničega.....	97
Praznovjerje 20. stoljeća	100